

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 54. No. 2,
1939. január 3., kedd.

Pedactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietar: Societatea Anonimă p.f. editura ziarului Aradi Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Periódice sub No. 10/1—1938. Trf. Arad.

Ófelsége II. Carol király ujévi rádiószózata és válasza a patriárka- miniszterelnök felkösztöntőjére

Ujévi beszédében a kormány tizenegy hónapos munkásságáról számolt be a kormányfő,
az Uralkodó pedig méltatta az eddigi eredményeket és vázolta a jövő munkatervét
Miron Cristea dr. a kisebbségek békés fejlődéséről

Ófelsége II. Carol király Szilveszter éjszakáján rádiószó-
zatot intézett az ország népéhez, melyben a következőket mon-
dotta:

— „Az elmúlt esztendő, éppen úgy, mint a többi örömet
és fájdalmat hozott a számunkra, meg kell azonban említenünk,
hogy az 1938-as esztendő ezuttal új reményeket és új munka és
fejlődési lehetőségeket is szállított számunkra.

Romániának ma nagyobb szüksége van összes fiainak az
egyesülésre, mint bármikor. Románia összes fiainak egyetlen
hítben kell egyesülniök, csakis úgy állhatunk ellen a veszélyek-
nek, ha valamennyien szorosán egyesülünk az ujászületett Ro-
mánia mellett.

Románok! Ebben a pillanatban, amikor 1939. kezdődik,
vessétek pillantásotokat a fejlődés és a boldogulás útjára. Min-
denkinek lelkében éljen ott a hazalászás szikrája, amelynek
buzdítania kell minden románra arra, hogy résztvegyen a nem-
zeti ujászületés munkájában.

Fohászkodom az Uristenhez, hogy olyan esztendőt ajándé-
kozzon országomnak és népemnek, amelyben vesszen ki a gyü-
lölet, amelyben egyesüljön minden gondolat és minden érzelm
az ország javára. Ajándékozzon nekünk az Ursten nyugodt és békés esztendőt.

Ime, ezt kívánom ebben a pillanathar Romániának és minden románnak, amikor hagyomá-
nyosan ezt mondom: Boldog új esztendőt kívánok. Éljen Románia!”

Az ország ujászületése jegyében

București. A patriarchatuson megtartott ün-
nepi istentisztelet után a magasrangú tisztviselők
és előkelőségek, élükön Miron Cristea pátriárka-
miniszterelnökkel, a királyi palotába vonultak,
ahol diszes keretek között az ujév alkalmából fel-
köszöntötték Ófelsége II. Carol királyt. Az ünnepi
fogadás a királyi palota nagy tróntermében ment
végbe, ahol az impozánsan diszes karácsonyfa is
felállítva volt.

A királyi tanácsosok, az udvartartás tagjai, a
kormány tagjai, akik új egyenruhájukban jelen-
tek meg a miniszterelnökkel az élen, a királyi
helytartók és a tábornokok félkört formáltak a
trón körül, miközben Starcea, a királyi ház cere-
mónia nagymestere jelentette az uralkodó és Mi-
hai nagyvajda érkezését, akik megjelentek a trón
emelvényen. A jelenváltak mély meghajlással üd-
vözölték Ófelsége II. Carol királyt és a trónörö-
köst, majd a kormány nevében a miniszterelnök
az alábbi beszédet intézte a királyhoz:

— Sire! Ismét eltelt egy év. Felséged kor-
mánya az én elnökletem alatt az elmúlt év feb-
ruárjában kezdte meg munkáját és most, hogy 11
havi működésre tekinthetünk vissza, természe-
tes, hogy

az új munka megkezdése előtt visszatekint-
sünk a múltra és megvizsgáljuk azokat az
eredményeket, amelyeket a közéletben sike-
rült elérnünk. Minden bizonyos politikai
életünk leglényegesebb pontját, az ország ki-
rálya által gyakorolt erkölcsi és törvényke-
zési tekintély képezi, amelyet az új alkot-
mány valósított meg.

Ha figyelembe vesszük a román nép termé-
szetét és azt a hatást, amelyet főképpen az utó-
bbi években kifejlődött erkölcsök gyakoroltak, meg
állapíthatjuk, hogy

a korona kategórikus tekintélye volt az az
orvosság, amellyel vissza lehetett vezetni a
polgárokat nyugodt és termékeny munkához,

amelynek sokkal jobb és szebb eredményei van-
nak, mint a múltban. Ezt a megoldást kellett, mint
az egyetlen és megmentő intézkedést választani
minden körülmények között.

A pátriárka-miniszterelnök ezután felsorolta
a kormány tevékenységének jelentősebb intézke-
déseit, ismertette a törvényhozási munkát, a köz-
igazgatási törvény életbeléptetését, valamint az
új közoktatásügyi törvényeket. Rámutatott arra,
hogy a nemzetnevelésügyi minisztérium ideiglenes
jelleggel és helyettesítések céljából a következő
kinevezéseket eszközölte:

Az elemi iskolákban 4639 fiatal tanítót helye-
zett el, a középiskolákban 1162 tanárt, a bel-
ügyminisztérium több, mint 2500 kinevezést
eszközölt, a közlekedésügyi minisztérium 150
diplomást és 600 nemdiplomást helyezett el,
1939. január elseje után pedig pályázat révén
1343 nyer elhelyezést. Az egészségügyi mi-
nisztériumnál 446, az igazságügyi miniszte-
riumnál 1420 kinevezés történt. Az állásnél-
kültek száma jelentősen csökkent és hiány
mutatkozik orvosokban, mérnökökben és
gyógyszerészekben

A miniszterelnök arra buzdítja a diákokat,
hogy rendszeresen járjanak iskolába és tanulja-

nak. Rámutat arra, hogy a fegyelmezetlenek el-
tűntek. Ezután azokról a törvényekről beszélt,
amelyek a munkások érdekeit védik. Elősegítet-
ték a román iparosok számának gyarapodását.
Inasotthonokat nyitottak, munkaházakat építet-
tek. Ezután az egészségügyi offenzíváról beszélt.
A bírói kar ujászervezéséről, majd pedig a ki-
sebbségekről a következőket mondotta:

A kisebbségi kérdésről és a külpolitikáról

— Nem feledkeztünk meg azokról a nem-
zetkisebbségekről, akik évszázadok óta élnek
a román földön. Ezek számára már közvetlenül
a háború után a teljes autonómia alapján biz-
tosítottuk az egyházi fejlődést. Kulturális téren
pedig fejlődnek és kulturális helyzetük ma vi-
rágzóbb, mint a háború előtt volt. Ami a keres-
kedelmet, az ipart, a mezőgazdaságot és álta-
lában a gazdasági életet illeti, kisebbségeink
olyan helyzetben és jólétben vannak, mint
egyetlen más országban sem. Ezt el kell ismer-
nie mindenkinek nyíltan, aki ismeri a helyzetet
és nem akarja a külföldet tévedésbe ejteni. A
jövőt illetően az új politikai és parlamenti szer-
vezetben a kisebbségek is elfoglalják majd az
őket megillető helyet, természetes fejlődésük
útján a Trón s a román állam iránti lojalitás ke-
retében. A román állam teljes figyelmét szen-
tel majd azoknak, akik őszinte módon össz-
hangba hozzák követteti tevékenységüket az
egyesített Románia határával.

A miniszterelnök a következőkben a külpoli-
tikai kérdésekről beszélt és megemlékezett arról,
hogy az elmúlt évben Európa nagy válságon esett
át. Romániát szintén érintette ez a válság, de fel-
jesítette kötelezettségét, magával, barátaival és
a békével szemben. Ennek bizonyítéka, hogy Ro-
mánia presztízse megnövekedve került ki ebből
a válságból és uralkodónknak fényes fogadtatást
készítettek elő Angliában, Belgiumban, Francia-
országban és Németországban.

Külpolitikánk megőrzi és megerősíti szövet-
ségeinket és barátságainkat és az az óhaja,
hogy minél több, újabb és értékes barátokat
szerezzen. Az elmúlt évben tartott nemzetközi
konferenciák csak konszolidálták Románia
barátságait.

A miniszterelnök ezután a parasztság létké-
rdeiről beszélt, a mezőgazdasági termékek érté-
kesítéséről, majd pedig a hadsereg felszerelésére
tért át és a következőket mondotta:

— A nemzeti eszme volt és lesz a jövőben is
a kormány vezérlő csillaga.

A zsidókérdésről szólva a miniszterelnök ki-
jelentette, hogy

a zsidósággal kapcsolatos problémákat meg-
oldják a törvények alkalmazása révén,

a kormány pedig résztvesz abban a nemzetközi
munkában, amely elősegíti a zsidók tervszerű ki-
vándorlását. Megemlékezett az ország költségve-
téséről, amely egyensúlyban van és szavait a kö-
vetkezőkkel fejezte be:

— Sire! Ime a csokor, amelyet az elmúlt év
megvalósításából és eredményeiből kötöttünk
össze és amelyet Felségednek ajánl fel kellemes
emlékként a kormány, arra a munkára, amely
Felséged vezetése alatt folyt.

Az uralkodó és a dinasztia életével végző-
dő beszédre Ófelsége a következőképpen vála-
szolt:

Királyi szavak

— Az 1938-as év a nemzet történetében gondokkal teli évet jelentett, de ugyanakkor a megújulás és a nemzeti újjászületés évét is. Az elmúlt év folyamán egyetlen vezérlő gondolatom az volt, amelyet az új alkotmány kihirdetésekor is hangsúlyoztam:

Románia megmentése.

Ez nem csak gondolat volt, de jelszó és vészkiáltás is egyben. Mélységes öröm töltött el, amikor azt tapasztaltam, hogy

az ország egy emberként válaszolt felhívásomra

és egységesen szavazta meg az új alkotmányt. Az a lendület is, amellyel a Nemzeti Újjászületés Frontjába történő beiratkozások folynak, szintén örömteli jel, amely bizonyítja, hogy országunk erős és lelkesen tud felelni azok hívására, akik az ország javát akárik. Ez a magasztos gondolat töltötte el kormányomat is. A miniszterelnök szavai világosan mutatják mindenkinek azt, hogy a kormány mit végzett. Lefektették az állam ésszerű megszervezésének alapjait.

Minden jóhiszemű ember el kell ismerje, hogy nem erőszaki intézkedések történtek. A megváltó eredmények nap mint nap mutatkoznak majd.

Az, hogy mindezt ilyen élénk ütemben meg lehetett valósítani, annak tulajdonítható, hogy mindenki megértette az új idők követelményeit: a munkát. Az idő nem várakozik az emberre. Az a kötelességünk tehát, hogy lépést tartjunk az idővel és segítsük egymást az erkölcsi és anyagi fejlemelkedés útján.

Az elmúlt év megvalósításában nagy mértékben segítségünkre volt az állami pénzügyek kedvező helyzete, amely sokkal jelentősebb erőfeszítéseket engedett meg, mint máskor.

Ebből az alkalomból kötelességemnek érzem, hogy teljes meggyőződéssel köszönetet mondjak kormányomnak az elvégzett munkáért.

— Az 1939-es év küszöbén figyelembe kell vennünk a tegnapi tanulságait és bizalommal és határozottsággal tekintünk a holnap elé. A megkezdett ritmust habozás nélkül folytatnunk kell. Nem engedhető meg egyetlen pillanatnyi pihenés sem Románia újjászületésének és megerősödésének annyira szép útján.

Minden románnak kötelessége ezekben a pillanatokban, mikor sok veszély merülhet fel, hogy félretegye a személyi érdekeket és kéz a kézben dolgozzon a nemzet konszolidálásának eszméjétől áthatva. Mindenki tudatában kell legyen annak, hogy csak a román közösség megerősödése és felvirágozása révén találhatja meg mindenki személyi védelmét és magánéletének fejlődését.

Csak egy egészséges és virágzó közösségben található meg mindenki boldogulását és a nyugalalmát.

A holnap Romániájában nem létezhetik olyan magánérdek, mely ne legyen összhangban a haza közérdekével. Az ország konszolidálása a történelemmel szembeni kötelességünk és kötelességünk azoknak a nemzedékeknek százaival szemben, melyek azért küzdöttek és szenvedtek, hogy megtartsanak egy állhatatos nemzetet, mely hallgatva, de határozottan szerepet játszott az európai civilizáció kifejlődésében. Ennek a multnak a nevében, annyi és áldozatának és ellenállásának nevében, akik hallgatagon dolgoztak, ennek a multnak és ezeknek az ősöknek nevében, akik annyit szenvedtek a román nép léteért, kötelességünk

nekünk, akik ma élünk és akik utánunk jönnek, hogy küzdjünk és egyesüljünk azért, hogy ez a dicsőségteljes örökség mindenkor védett legyen az ellenséges veszélyekkel szemben.

Ha Románia ma határozottan el akar indulni egy új ritmussal, egy egyre szebbé és jobbá váló úton, ezt csak úgy teheti meg, ha tudatában van annak, hogy ez az új épület a hallgatagon dolgozó ősök áldozathozatalának és ellenállásának alapjain épült. A jövőt az elköltözötték sírjaira építik. Az a tény, hogy a román nép az elmúlt évszázadok során annyi válságot le tudott küzdeni anélkül, hogy elveszen, anélkül, hogy valamit is veszítsen életerejéből, nemzeti büszkeségünk alapja és jövőnk biztosítéka kell legyen. Voltak olyan idők, amikor, ha a civilizáció haladását akartuk látni, az ország határain túl kellett tekinteni. Ma ez az idő elment.

Anélkül, hogy lebecsülnénk mások megvalósításait, büszkének kell, hogy legyünk arra, amit végzettünk, úgy szellemi, mint anyagi téren. Az elért haladás óriási

és ez nemzeti vagyonunkat képezi. Nemzeti iparunk termékei egyre inkább fedezik a szükségleteket. A román ész termékei már régen a világ közkincsévé váltak. Legyünk büszkének arra, ami román és mindenki legyen attól az érzéstől áthatva, hogy

az ország fejlődését segíti elő, ha a nemzeti termelés támogatja és annak hasznára van.

Minden állampolgár, aki méltó akar lenni erre a névre, büszke kell, hogy legyen arra, hogy román és tudatában kell legyen annak, hogy nemzetének ne e gyben dicsőséget is jelent. Ennek az érzésnek a kifejlődése a felemelkedés, a jobb helyzet egyik feltétele. A munka és a románságra való büszkeség illy módon a nemzeti imperativusz rangjára emelkedik.

Tekintsünk bizalommal a jövő elé és vizsgáljuk meg azt, hogy mit kell a jövőben megvalósítani.

— Elsősorban mindenkinek előtt a hadfelszerelésről akarok megemlíkezni. Ez egyike a legfontosabb, de egyben a legnehezebb kérdések is, mert nagy anyagi áldozatokat követel és csak közvetett eredményei vannak. Ennek az óriási műnek

„A tettek útjára kell lépni”

— Az elkövetkező évben nagy gondot kell fordítanunk gazdasági fejlődésünkre. Évről-évre minden alkalommal hangsúlyozásra kerül, hogy gazdag ország vagyunk, talán egyike a leggazdagabb országoknak, pihenő értékkel. De ez a megállapítás nem elégséges.

A szavak-birodalmából a tettek útjára kell lépni.

Különböen is minden tevékenységben ez kell a jelenlegi rendszer jellemzője legyen.

Románia természeti kincseinek kiaknázása és kifejlesztése a holt nap egyik legszükségesebb parancsa.

Nem hagyhatunk annyi és annyi kincset terméketlenül. Az előre haladás érdekében új eszközökre van szükségünk és ezeket az eszközöket meg kell találni.

— Még három olyan ág van, amelyben az elkövetkező év során látható eredményeket kell elérnünk és amelyek holt nap munkánk alapját kell képezzék. Ezek: a mezőgazdaság, a közlekedés és az egészségügy.

— A mezőgazdaság érdekében az elmúlt évben elért eredmények mellett folytatnunk kell a termelés fokozása és a parasztság felvilágosítása érdekében folyó munkát.

Az agrárreform során a föld feldarabolódott és mezőgazdaságunk jellege alapvetően megváltozott. Nem lehet külterjes gazdálkodást folytatni, hanem belterjes gazdálkodásra kell áttérni, amely kiterjedjen a föld minden temékére. Azokat, akik észszerűen dolgoznak segítenünk kell. Tanulmányozni kell a termelés racionalizálását és gyarapításunkat a mezőgazdasági ipart.

— Ami a közlekedést illeti, mindenki tudja azt a fontos szerepet, amelyet az ország gazdaságában betölt és hogy egyben a civilizáció egyik fontos tényezője.

Energikusan kell megvalósítani az utak és a vasutak megjavítását célzó munkát.

Azok a költségek, amelyeket erre a célra áldozunk, föltétlenül kifizetődöek, mert a jó közlekedés megvalósítása gazdasági erőnk kifejlődésének egyik fő tényezője. Van ennek a fejlődési utnak egy másik oldala is: az idegenforgalom.

Minél jobb és minél modernebb utaink lesznek annál többen jönnek majd idegenből az országba, hogy lássák és megismerjék csodálatos tájainkat.

Ezer a téren számos országgal felvehetjük a versenyt. Először azonban meg kell ismerjük magunkat, hogy arántan megismertethessük magunkat az idegenekkel. Aki bennünket ismer, az szeret is. De egy ország nem lehet fejlődőképes, ha gazdasági életét nem hozza összhangba a lakosság egészségi állapotával. Mindenki tudja, hogy ezen a téren rengeteget kell elvégezni. A társadalmi betegségek, a tbc, a malária, a gyermekhalandóság pusztít. Általánosságban

a lakosság egészségi állapota sok kívánnivalót hagy hátra.

Ezen a téren olyan állami tevékenység szükséges, mely jelentős erőfeszítést tesz a nemzet megerősödése érdekében.

— Néhány pontot említettem abból a munkából, amelyet a nemzeti újjászületés művéért meg kell valósítani. Tudjuk, hogy azok, akiknek ezt a munkát el kell

védelme alatt fejlődhetik majd ki nyugalomban az ország gazdasági és társadalmi élete. Ennek kezesztülvitele nélkül nem dolgozhatunk, nem fejlődhetünk nyugodtan.

Reméljük, hogy az év, amely most következik csak békés napokat tart számunkra és ez a béke annál biztosabb lesz, amennyivel erősebbek leszünk mi és amennyivel jobban tudjuk megvédeni jogainkat. Románia nem azért szervez haderőt a maga számára, hogy támadjon. Határozottan nem. De ugyanolyan határozottan azért szereli fel hadsergét, hogy bármelyik pillanatban megvédi természetesen határait és a román nép jogait.

A hadsereg megerősítése biztosítja nemzetközi helyzetünket és nagyobb súlyt ad szavunknak. Ez segíti elő külpolitikánk útját, a függetlenség és a nemzeti méltóság politikáját. Mindenki jó viszonyban akarunk élni és békés együttélést akarunk szomszédainkkal. Megőrizzük szövetségeinket, szeretjük barátainkat, arra törekszünk, hogy új barátokat szerezzünk, de határozottsággal megvédjük jogainkat.

Abban a meggyőződésben tértem haza Angliában, Belgiumban, Franciaországban és Németországban tett utamról, hogy országom számára ez a legegészségesebb politika. Ebből az alkalomból hangsúlyozom, hogy milyen boldogsággal töltött el az a fogadtatás, amelyben ezekben az országokban részesítettek. Az a fogadtatás, amelyben személyem részesült a nemzetközi hódolat kifejezését jelentette a románánság iránt.

végezni, egy pillanatig sem fognak habozni ennek a műnek valóráváltásában, amelytől egész jövőnk függ.

— Szentséged! Uram! Azt kívánom, hogy minden román bizalommal tekintsen országára jövőre, bizonny azokban, akik a közügyeket vezetik. Én vagyok az első, akinek

nincsen más vágyam, más célom, mint a haza békés fejlődése.

El vagyok határozva arra, hogy mindenki támogatásával megvalósítsam Románia újjászületését jobb és eredményesebb nemzeti élet érdekében.

Gazdasági, de egyben erkölcsi újjászületést is akarunk.

Ne legyen egyetlen román sem, aki ezekben a napokban nem követ el mindent a célnak eléréséért. Az én erőfeszitésem és az állam vezetőinek erőfeszítései némileg könnyebbül, ha azt tapasztaljuk, hogy az egész nép támogatja ezt a munkát és résztvesz benne. Az ország új láépítése energiával, fegyelemmel, igazsággal, de a nép lelki kibuzdításával is történik. Egyesülve mindannyian és előretekintve, győzni fogunk és ebből az istenáldotta országból a legboldogabb és legvirágzóbb országok egyikét teremtjük meg. Köszönöm Szentségednek azokat a meleg szavakat, amelyeket hozzám intézett, az egész nép nevében kifejezett jókívánásokat, köszönetet mondok mindazoknak, akik az elmúlt évben szeretettel dolgoztak Románia megerősítéséért és

arra kérem a Mindenható, hogy országomnak gazdag, nyugodt és ióképen békeévet ajándékozzon. Mindenkinek teljes lelkéből sok boldog esztendőket kívánok.

Az uralkodó szavait hosszas éljenzéssel fogadták.

A kormány tagjainak újévi kitüntetései

Bucurestiből jelentik: Ófelsége a király újév alkalmából a következő érdemrendekkel tüntette ki a kormány tagjait: A „Steaua Romaniei” rend első osztályával Armand Calinescu, Victor Iamandi és Mișca Constantinescu minisztereket, a „Coroana Romaniei” rend első osztályával Ghelmegeanu Mihail, Nicolae Colan püspök, dr. Marinescu tábornok és Ralea Mihail minisztereket. Ugyanennek a rendnek második osztályát kapta Magureanu miniszterelnökségi államtitkár.

A református és róm. kat. egyház anyagi támogatást kér Szalonta városától iskolái részére

Szalontáról jelentik: A ref. és róm. kat. egyház beadványt intézett Szalonta városához, amelyben hivatkozik a törvény azon rendelkezésére, amelynek értelmében az elemiskolák a városi költségvetés 14 százalékát szubvencióként élvezik. A két kisebbségi egyház kéri az öt megillető szubvenciót. Kérésüket az éjtelbelépett kisebbségi törvény is biztosítja, ennek következtében bizonyosra vehető, hogy a város vezetősége rövidesen dönteni is fog a kérdésben.

Aradváros ujévi üdvözlőtáviratai

Ófelsége II. Carol királyhoz, a pátriárka-miniszterelnökhöz és Temestartomány királyi helytartójához

Az ujesztendő beköszöntése alkalmából Vlad Alexandru tábornok polgármester Aradváros vezetősége, közönsége és a városi közigazgatás tisztviselőikara nevében üdvözlő táviratot intézett Ófelsége II. Carol királyhoz, Miron Cristea dr. pátriárka miniszterelnökhöz és dr. Marta Alexandru, Temes-tartomány királyi helytartójához. A táviratok szövege a következő:

„Ófelsége II. Carol király, Románia uralkodója!

Aradváros lakossága, büszkén tekintve arra a Személyiségre, aki a nép reménységeit megtestesíti, az ujév alkalmából az alatt valói Szeretettől és engedelemtől áthatott legőszintébb és legtiszteletteljesebb érzelmeit helyezi a trón lépcsőjéhez, egészséget és hosszú életet kívánva Ófelségének, hogy még sokáig tevékenykedjék az ország jóléte érdekében és a drága hazánk végleges béke-ségének megvalósítására, valamint megszilárdítására és fejlődésére. Isten éltesse Felségedet! Éljen Mihai trónörökös, Gyulafehérvár nagyvadjaja, éljen az egész királyi család! Vlad Alexandru tábornok, Aradváros polgármestere.”

„Öszentsége Miron Cristea dr. pátriárka, a minisztertanács elnöke!

Ugy a magam személyében, mint Aradváros lakossága, valamint a törvényhatóság tisztviselőinek nevében, végtelen csodálattal és mély tisztelettel küldöm a legtiszteletteljesebb jókívánságokat Szentségednek az ujesztendő alkalmából, azt kívánva, hogy adjon a teremtő hosszú életet és egészséget Szentségednek az ország java érdekében, amelyért annyi fáradságos munkát méltóztatott szentelni. Vlad Alexandru tábornok, Aradváros polgármestere.”

„Ókegyelmessége Marta Alexandru dr. a Temes-tartomány királyi helytartója!

Az ujesztendő kedves alkalmat nyújt ugy a magunk, mint a törvényhatóság tisztviselői számára, hogy jó egészséget kívánva, tolmácsoljuk valamennyünk ragaszkodó szeretetét. Kegyelmisséged sok éven át harcolt annak érdekében, hogy az ország közigazgatása szilárd alappal kerüljön, ami természetes módon hozzájárul az ország megerősödéséhez és fejlődéséhez. Vlad Alexandru tábornok, Aradváros polgármestere.”

Bonyodalmak a szlovákiai váratlanul elkezdett népszámlálási akció körül

A szlovák kormány német kisebbségi államtitkára tiltakozik a népszámlálás ellen

Pozsonyból jelentik: Karmasin, a szlovák kormány német kisebbségi államtitkára táviratilag tiltakozott Tiso dr. miniszterelnöknél a most elrendelt szlovákiai népszámlálás ellen. A táviratban Karmasin államtitkár kifejti, hogy a szlovák kormány nem is értesítette a német államtitkárságot a népszámlálás elrendeléséről és ebből azt a következtetést vonja

le, hogy a kormány nem bizik a saját maga által létesített intézményben. Az a tény, hogy a népszámlálás végrehajtását kizárólag szlovák biztosokra bízták és nem veszik figyelembe az ország kisebbségi népeinek érdekeit, lehetetlenné teszi, hogy a német államtitkárság felelősséget vállaljon a szlovák kormány intézkedéséért, amellyel a népszámlálást elrendelte.

A királyi udvarnagyi hivatal és a Nemzeti Ujjászületés Frontja bevezette a római köszöntést

Bucuresti. (Rador.) A királyi udvarnagyi hivatal elrendelte a római köszöntés bevezetését. Ez a köszöntés vonatkozik a nemzeti ujjászületés frontja összes vezetőire, valamint a közönségi méltóságokat betöltött volt vezetőkre

is. A miniszterek a jövőben az Uralkodót jobbkézük felemelésével köszöntik. Az új köszöntés bevezetésével egvidejűleg meghonosítják a Nemzeti Ujjászületés Frontja új egyenruháját is.

A fegyverkezések korlátozását várják az angol államférfiak római utjától

London. (Rador.) A Daily Express értesülése szerint Mussolini és Chamberlain római találkozásától azt remélik, hogy direkt, vagy indirekt módon egyezmény jön létre a fegyverkezések korlátozására vonatkozólag. A lapok egyébként feltűnő helyen közlik az angol miniszterelnök római látogatásának programját.

Róma. (Rador.) Hivatalosan jelentik, hogy Chamberlain és Halifax szerdán, január 11-én érkeznek Rómába, ahol szombatig maradnak. Meglátogatják Mussolinit, Viktor Emanuel királyt s a pápát. Közben tárgyalásokat folytatnak Ciano gróf külügyminiszterrel. Az angol vendégek tiszteletére bankettet és fogadásokat rendeznek.

Bonnet külügyminiszter és Gamelin tábornagy, a francia nagyvezérkar főnöke, kihallgatáson fogadták Hore Belisha angol külügyminisztert, aki hazatérőben van Elzászból, ahol a karácsonyt töltötte.

Francois Poncet borulató nyilatkozata

Francois-Poncet, római francia nagykövet ujév napján beszédet intézett a francia kolónia

tagjaihoz és a következőket mondotta:

— Nem volnék őszinte, ha azt mondanám, hogy a válság kora lezárult. Súlyos akadályokat kell még leküzdenünk. A láthatárt sötét felhők borítják. A müncheni egyezmény azt sugalmazza, hogy közelebb hozzuk egymáshoz a két tengelyt, anélkül, hogy figyelemmel lennénk a kormányzati különbségekre, hogy hidat verjünk a két kormányzat között, hogy kiépítsük Európa békéjét, hogy a francia—német viszony javításával kiküszöböljük a francia—olasz ellentéteket is. Remélem, hogy hasznos munkával hozzájárulhatok ennek a célnak a megvalósításához és azoknak az akadályoknak eltávolításához, amelyek jelenleg Franciaországot elválasztják Olaszországtól. A francia hazafiak csendesek, de ha veszély közeledik, ha a határainkat vagy becsületünket fenyegetik, akkor egyetlen elhatározó lendülettel törnek ki.

Bucurestiből jelentik: 'A Tempo című lap értesülése szerint egyezmény jött létre Szófia és Berlin között, hogy német zónát és szabad kikötőt létesítsenek a Fekete-tengeri

bolgár kikötőben. A lap szerint Ruszcák és Varna kikötőiben állítanak fel az első német szabad kikötőt.

'A Tempo hangsúlyozza, hogy a hírt német forrásból szerezte.

'Az angol lapok is foglalkoznak ezzel a hírral és hangsúlyozzák, hogy Németország terjeszkedéséről van szó, amelyet a Harmadik Birodalom vezetői minden eszközzel ki akarnak építeni.

Kékszinű és arany vállszalaggal díszített formaruhát kaptak a kormány tagjai

Bucurestiből jelentik: 'A kormány tagjai ujév napján délelőtt istentiszteleten vettek részt a pátriárkatusi székesegyházban. A miniszterek ezalkalommal egyenruhát viseltek. A kékszinű egyenruhát arany vállszalagok díszítik. A bal kabátujjra az országnak két keresztre helyezett cimere van hímézve. A kabát hajtókáját ugyancsak Románia cimere díszíti. A köpeny szintén kék, ugyanolyan színű, mint a zubbony.

Öt új biborost nevez ki a pápa

1938-ban a biborosok kollégiumának öt tagját ragadta el a halál. Vatikáni körökben úgy tudják, hogy XI. Pius pápa a Mussolinivel kötött lateráni egyezmény tizedik évfordulóján: 1939. február 11-én, az utóbbi idők folyamán elhunyt biborosok helyeinek betöltésére öt új kardinálist nevez ki. XI. Pius pápa, amikor 1937. decemberében öt főpápnak a biborosi kalapot adományozta, pesz szimisztikusan megjegyezte, hogy alkalmasint ez volt az utolsó konzisztórium, amelyen elnökölt. A Szentatya jóslata, az előjelek szerint nem vált be, mert a pápa súlyos betegségéből felépült. Tekintve, hogy azóta a katolikus egyház hatvankilenc kardinálsa közül öt elhunyt; XI. Pius pápa rövidesen újból össze fogja hívni a konzisztóriumot és ezen megtörténik az új biborosok kinevezése. Az egyik hely Hayes kardinálsnak, Newyork érsekének a halálával ürült meg. A másik négy biboros olasz volt és a Vatikánban teljesített szolgálatot. A konzisztórium összehívására és az új biborosok kinevezésére sürgős szükség van. Az életben lévő hatvannégy egyházfejedelem közül harmincöt olasz, a többi huszonkilenc pedig különböző nemzet fia. A huszonkilenc idegen nemzetiségű kardinális közül hat francia, négy német, három spanyol, három amerikai, kettő cseh s kettő lengyel. Argentína, Brazília, Anglia, Magyarország, Portugália, Írország, Kanada és Szíria egy-egy biborossal van képviselve. A biborosok kollégiumának ötvenegy tagja XI. Pius pápától kapta a kardinálsi méltóságot. Az életben lévő hatvannégy kardinális közül kilencet XV. Benedek, kettőt X. Pius, egyet pedig XIII. Leó pápa nevezett ki. A mostani pápa összesen 71 biborost nevezett ki, ezek közül azonban tizenegy már meghalt. Ha XI. Pius pápa még az új biborosok kinevezése előtt örök álmra hunyna le szemét, az a pápa-választásnál esetleg bonyodalmakra vezethetne. A biborosok kollégiumának kétharmados többséggel kell az új pápát megválasztania, ami a mostani erőviszonyok mellett annyit jelentene, hogy a harmincöt olasz kardinálsnak legalább nyolc külföldi biborost kellene megnyerni ahhoz, hogy ismét olasz egyházfejedelem fejére kerüljön a pápai tiara, éppen ezért előrelátható, hogy XI. Pius pápa talán egyetlen kivétel nélkül olaszokat fog kinevezni a biborosi helyekre.

URANIA premiermozgó Tel.: 12-82

Erdélyi premier!

DANIELLE DARRIEUX milliós vigjátéka

Mégis ártatlan?!..

Pompás, sziporkázó, ötletek és kacagás.

Partnere: DOUGLAS FAIRBANKS jr.

Rendezte: KOSTERLITZ.

Január 7-én MAGYAR BÁL a Fehér Keresztben

„A buta ember hatalmas betűkkel írkálta rá önéletrajzát a világ- történelem lapjaira“

Komoly tudományos szakmunkák az emberiség legveszedelmesebb betegségéről: a butaságról, amely sziklaszilárdan ül hatalmas trónusán

Lickoln, Pitkin professzor, dr. Kemmerich és dr. Löwenfeld
a butaság bacillusairól és mikrobáiról

Nincs aktuálisabb könyv annál a többszázoldalas kötetnél, amelynek címe: Rövid Bevezetés az Emberi Butaság Történetébe. Írója Pitkin professzor, aki munkatársaival uttörő kutatást végzett ezen a területen. Dr. Max Kemmerich: „Aus der Geschichte der Menschlichen Dummheit“ és Löwenfeld: „Über die Dummheit“ című könyvei ugyan megelőzték Pitkinék munkáját, de nagyvonalúságban, rendszerességben és alaposágban egyik sem közelíti meg. A szomorú valóság, hogy az emberiség legiszonyosabb betegségének kérdésével eddig alig foglalkoztak. Az emberi butaságra különben mi sem jellemzőbb, mint az a tény, hogy a **szöröslábu atkák és a vogul rendhagyó-igék tanulmányozásának számtalan tudós áldozta már egész munkásságát, míg az emberiség legsúlyosabb problémáját szinte észre se veszik.** Pedig a nagy szellemek Buddhától napjainkig mind tisztában voltak a butaság hihetetlen nagy szerepével az emberi életben. Buddha a három főbb legveszedelmesebbikének tartotta a butaságot és ki ne ismerné Lincoln híres mondását: **„Isten nagyon szeretette a butákat, azért teremtett annyit belőlük“.**

Szellemes címe után itélve könnyed, fölényes és jó értelemben vett szemtelen munkát várunk Pitkintől, de ennek az amerikainak nincs kedve a tréfára, amikor a mérhetetlen emberi ostobaság tárgykörébe keres vezető utat, s megkísérli, hogy tudományos rendszerességgel jelölje meg azokat a szempontokat, amelyek alapján az emberi butaság megnyilvánulási formáit és hatásait körvonalozni egyáltalában lehetséges volna. S csakugyan, az olvasó is hamarosan elveszti könnyed-fölényes hangulatát, amelyet a címtől kapott, amint belegabalyodik abban a minden trópusi dzsungelt megszegyvenítő őserdőbe, amit az emberi butaság roppant tárgyköre jelent.

Ebben a tárgykörben igen nehéz mozogni. Amint Pitkin talán kissé túlságosan „tudományos“ rendszerességgel utat tör az ostobaság birodalmába: az ember a végtelennel kerül szembe, s úgy érzi magát, mintha a csillagos ég mérhetetlenségébe, vagy az óceán határtalanságába mélyedne. Jól írja Pitkin: **„A buta ember hatalmas betűkkel írkálta rá önéletrajzát a világtörténelem lapjaira“.** Ezt meglátni s a butaság végtelenségével szembe kerülni, igen könnyű. Annál nehezebb megbirkózni a kérdéssel, hogy mi a butaság és ki a buta?

Buta zsenik, — ostoba tudósok

Pitkin hamarosan meggyőzi az embert arról, hogy: a butaság birodalma sokkal nagyobb, mint hinnők, s hogy az emberiség kilencvenkilenc százaléka buta. Magát a butaságot Pitkin így határozza meg: **„Butaság minden olyan viselkedés, amelyből az intelligencia egyetlen, vagy több tényezője hiányzik, vagy ha jelen van, túlságosan gyenge ahhoz, hogy érvényesüljön“.** És az intelligenciának bizony sok tényezőjét ismerjük, márpedig egyetlen tényező hiánya is butaság. **Nem meglepő, ha buta lángszekrényről és ostoba nagy tudósokról olvasunk könyvében.**

A probléma nem is az: miképpen lehetne a butaságot kiirtani az emberi társadalomból, hanem csupán és szerényen annyi: hogyan lehet kicsit csökkenteni. Sajnos Pitkin könyve ebben a tekintetben sem ad biztatást. Miután felmérte az ostobaság hozzávetőleges határait, arra a belátásra jut, hogy a butaság sziklaszilárdan ül hatalmas trónusán.

Hogy a butaság ellen küzdeni kell, ezt ijesztő meggyőző erővel bizonyítja be Pitkin, amikor feltárja, hogy az öt világrész területén történő idő előtti elhalálozások kilencven százalékát a butaság idézi elő, s ugyancsak ez okozza azt a helyzetet, hogy a világ minden lakosának keresetéből, vagy gyűjtéséből, bármilyen szerzeményéből hetvenöt százalék a butaság kiseddel játékainak finanszírozására megy el. A butaság mellett életünk boldogabb, egészségesebb, hosszabb, teljesebb lenne és az emberiség elmondhatná végre magáról, hogy otthoniassá tette ezt a földgolyót a maga számára; ed-

dig ugyanis csak kellemetlen helyé tudta varázsolni. Ezért kell küzdeni a butaság ellen, de ehhez többek közt okos és felelősségteljes vezető emberekre s a legteljesebb sajtó- és gondolat szabadságra volna szükség.

A legveszedelmesebb járvány

A butaság járvány. Kórokozóit és tüneteit a kétségbeejtő unalomig ismerjük. Nem időnkint üti fel a fejét, mint az influenza vagy a többi jóindulatú járvány, és nem oly kis arányban pusztít, mint a többi népbetegségek, amelyek annyira megjesszenek és amelyek ellen oly komolyan védekezünk. Pedig semmi kétség nem fér ahhoz, hogy ez a járvány a veszedelmesebb, hogy ez ellen sürgősen küzdeni kell, mint az influenza vagy akár a rák és a tuberkulózis ellen. Az influenzát, a rákot és a tuberkulózist még annyira sem tudnánk gyógyítani, mint amennyire tudjuk, ha elődeink nem ragaszkodtak volna annyira azokhoz az elvekhez, amelyek-

ket ez a veszedelmesebbik járvány, a butaság most halomra dönt.

A világ mecénásai, a Rockefeller- és Carnegie-intézetek, mindenki a világon, akiben maradt még kis józanság, aki mentes attól a fojtó ködtől, amely a járvány száguldó gyorsaságával elborította az emberi agyak millióit: jól tennék, ha ez ellen a járvány ellen szövetkeznének. A munka talán egyszerűbb lesz. **Butaság-vírust és elfogultság-bacillust sem kell az engedelmes tengerimalacokra, egerekre és patkányokra oltani, hogy hatását megismerjük.** A felfokozott önzés és az otromba tettek adta mámor „mikrobáit“ sem kell mikroszkóp alatt vizsgálni, hogy romboló erejét pontosan fel tudjuk mérni. A ráksejtek létének egyetlen célja az a tébolyult szaporodás, amely megöli a szervezetest. A ráksejtektől sem lehet elvárni, hogy jobb belátásra térjenek és bizonyos fokon abbahagyják azt a szaporodási örületet, amely feltétlen halálhoz vezet. Európa és a világ sem várhatja, hogy ez a járvány önmagától megelégedi pusztítását s egyszerre csak lanyhul, hogy aztán teljesen eltűnjék.

A könyvtárakban tétlenül és népszerűtlennül ott vár a gondolat, hogy életrekeltsék. Az emberi könyvekben, az egészen fiatalokban ott az a finom műszer, amelyet évmilliók fejlődése tökéletesített a legnagyszerűbb funkcióra, a szellem munkájára, a megfigyelésre és bírálásra, a kutatásra és felfedezésre, a tárgyilagos következtetésekre, a jó és egészséges meglátásra, a gonosz és egészségtelen leleplezésre. A tudomány és a technika hála az egészségesebb századokban élt elődök munkájának, oly lehetőségeket adott az emberiség kezébe, amelyekkel már most és már ma, boldogabb, szabadabb, egészségesebb, testvériesebb, igazságosabb állapotokat lehet teremteni. P. H. Gy.)

A gazdasági helyzet jegyében

„piknik-alapon“ mulatott Szilveszter éjszakáján Arad

A klubhelyiségekben és magánlakásokban várták az emberek
a titokzatos 1939-es év ünnepélyes beköszöntését

A csökkent „lözung“ jegyében vészelt át Arad vendégipara a hagyományos Szilveszter-éjszakán. Az idén a szilveszter ugyanis nem a kávéházak és vendéglők számára hozott sikert, hanem a magánházakban tartott mulatságok vitték el a pálmát.

Soha még egyetlen évben sem volt annyi magán-mulatság, mint az idén. Sütés, főzés előzte meg az estét és volt bor, sőt pezsgő is és csaknem kivétel nélkül minden házi-szilveszter a késő reggeli órákig tartott.

A házi mulatságok közül legjobban azok sikerültek, amelyeket

piknik-alapon rendeztek.

Igy nem is került sokba senkinek és nem kellett sajnálni a vendéglátókat, ha sokat fogyasztottak a vendégek. Volt, aki bort küldött, volt, aki sajtót, esetleg sonkát, vagy tortát. Voltak házak, ahol elfelejtkeztek előre megheszélni, hogy ki mit vigyen és ezért mindenki például sonkát hozott, vagy mindenki cigarettát vitt. Még ez sem tudta elrontani a jó hangulatot.

A mozgósítható szilveszteri műsordaták. Csaknem valamennyi zsúfolásig megtelt. A színházban is volt egy kis közönség, akik a nagy hideg ellenére is kitartottak programjuk mellett. A színészek különben jósikerült kis műsoros estét állítottak össze, amit azután másnap megismételték. A kávéházak közül a legnagyobb „üzletet“ a „Palace“ csinálta. Itt már délután nem lehetett helyet kapni — minden asztalt előre lefoglaltak és csak a foglalókból befolyt néhány ezer lei. A mai gazdasági viszonyok miatt azonban sokan csak a foglalót „fogyasztották.“ Végül is reggelig elfogyott vagy 100 üveg bor, 20 üveg pezsgő, azonban

leginkább az olcsó likőröket favorizálta a közönség

A „Daciában“ sem sikerült úgy a szilveszter, mint a múlt évben. Kivitték a biliárd-asztalokat, hogy helyet adjanak a közönségnek, de mint kiderült, erre semmi szükség nem volt. Éjfélkor, sőt még éjjelutáni két órákor is mindenki el tudott kelni, hely volt bőven. Pezsgő itt csak ke-

vés fogyott.

A Vadászkiirt kabaréban ugynevezett „nagy hangulat“ volt, de a kitünő hangulat nem volt egyenes arányban a bevétellel. Pezsgő és bor ugyan szép számban fogyott, de ebben a helyiségben nem olyan nagy esemény néhány üveg pezsgő, mint a kávéházakban, hiszen itt hétköznapi is éppen elég „komoly“ ital fogy.

Az éttermek közül, az Iparos Otthon, a „Lidó“, az Albina vendéglő, a volt Lovasberényi, az Auer, valamint a Csürdüngölő és a Perényi dicsekedhettek erősebb szilveszterrel.

Ugyancsak hangulatos zártkörű szilveszterestét rendezett a „Maros“ evezősegyület, marosparti klubházában. Aradváros magyar társadalmának számos előkelő tagja várta itt az 1939-es esztendő eljövételét. A szilveszteri mulatságnak csak a pirkadó hajnal vetett véget.

Az AAC sportegylet klubhelyiségében társas vacsorával egybekötött mulatságot rendeztek, amely kétségtelenül az aradi szilveszter egyik lehangulatosabb mulatsága volt. A városban már szájról-szájra jár az itt történt vidám malacsorsolás története. A boldog nyertes az AAC klubnak egyik vezető embere volt, a 63-as számú sorsjegytulajdonosa, aki a szilveszteresti hangulatban kegyelmet hirdetett a négy lábú, sivalkódó „halálra ítéltnek“: **A malac élni fog — mondotta — az 1939-es esztendőben is, csak karácsonykor következni el ki:erülhetetlen végzete... Addig bőségben és nyugalomban telhetnek napjai, de karácsonykor a társaság tagjai — disznótorra gyűlnek egybe. A vidám asztaltársaság azonnal alapítványt létesített és „gyámapát“ nevezett ki, hogy a korai haláltól megmenekült szerencsés szerencse-malac gömbölyödése zavartalan legyen a jövő karácsonyig.**

A véletlen különös szeszélye folytán a Református Otthonban rendezett malacsorsoláson is a 63-as számú sorsjegy nyerte meg az újévi malacot. A szerencsés nyerő: Tarnóczy Lajos református lelkész leánya, Éva, aki boldogan vette tudomásul, hogy a szerencse istenasszonya már az esztendő első napján rámosolygott.

Keresztényi megnyilatkozások az örök emberi humanitás védelmében

Serédy Jusztinián magyar hercegprimás, Kelemen Krizosztom pannonhalmi főpát és Józán Miklós budapesti unitárius püspöki vikárius feltűnésteltő nyilatkozatai

Budapestről jelentik: Az elmúlt karácsonyi ünnepek és az újévi forduló alkalmából számos főpapi megnyilatkozás történt, amelyek szoros kapcsolatban állanak a magyarországi nagy társadalmi és gazdasági reformtervekkel. Így legutóbb Kelemen Krizosztom pannonhalmi főpát cikket írt, amelyből valódi keresztény szellem árad. A cikkben többek közt ezeket mondja:

A tulhajtott nacionalizmus veszedelméről

„Mennvien hittek világot megrázó történelmi jelszavakban és mozgalmakban. Eltűntek. Nyomtalanul eltűntek és az emberiség kijózanodva visszatér ahhoz, ami benne örök érték. Mennvien hittek csak a minap még a marxizmus világmegváltó erejében. És ma már látják, — folytatja a pannonhalmi főpát karácsonyi cikkkel — hogy kétélű kard volt az embervadítás, amelyet ma mások sajátítottak ki és sikerrel forgatnak épp a kezdeményezők ellen. És így lesz az emberiség a tulhajtott nacionalizmussal szemben is. Rá fog jönni, hogy ez az alapjában szent és nemes érzés, erény — a szertelenségig tulhajtva — az akció-reakció törvények értelmében ugyanazt eredményezi a többi népeknél is.

A nemzetek pedig nem élhetnek egymás mellett örökké kisülésre, lángalobbanásra kész villamos feszültségben. Ma még nem látunk és hallunk, de keserű tanulságok után minden népet látni és hallani fog. És ekkor látjuk azt is, hogy a „Betlehem“ nem öreg és tehetetlen pap bácsik kitalálása. Látni fogjuk, hogy a szeretet örök és mellözhetetlen törvény. És ekkor újra visszatér Betlehemhez a világ.”

„Mentsen az Isten a fajimádatától!”

A karácsonyi ünnepek alatt nagy feltűnést keltett az a prédikáció, amelyet Józán Miklós unitárius püspöki vikárius tartott a budapesti Koháry-uccai templomban. Szószertint a következőket mondotta:

„Nincsen különbség ember és ember. Katolikus, görög, vagy zsidó között! Isten mentsen meg minket a fajimádatától!...”

A beszédet a rádió is közvetítette és el lehet képzelni, hogy az irányadó faktorokat mennyire kellemetlenül érintette Józán püspö-

ki vikárius józan beszéde. Tekintettel arra, a pápa Őszentsége és a katolikus papság vezetői — antiszemita elvük fenntartása mellett — az áriatörvény ellen határozottan állást foglaltak, valószínű, hogy a magyar felsőházban a javaslat tárgyalásánál a klérus képviselői hasonló állásfoglalást fognak tanusítani, mint az unitárius egyház képviselőjének most elhangzott karácsonyi szózata. Az áriatörvény ellenkezik a keresztény egyház alappilléreivel, az Ó- és Új Szövetséggel és ellenkezik azzal a történelmi és megdönthetetlen ténnyel, hogy Krisztus Urunk Dávid király házából származik.

A magyar hercegprimás az emberi méltóságról

Az esztergomi Bazilikában Serédy Jusztinián magyar hercegprimás tartott az emberi méltóság megbecsüléséről szóló ünnepi beszédet. Ebben mondotta a következőket:

„Az ember értelmében és uralkodnivalóságában hasonlít Istenhez, mégsem Isten az ember, csak hasonló hozzá. Abból pedig, hogy Isten így felemelte és ilyen szédületes méltóságra emelte az embert, az következik, hogyha az Isten megadta és megtartotta számunkra ezt a méltóságot, akkor nekünk hiven meg kell becsülnünk az emberi méltóságot. Az emberek mégis nemcsak hogy nem becsülik, hanem egyenesen megvetik az emberi méltóságot önmagukban s másokban.

Talán soha annyi esetben nem vetették véget az emberi életnek, mint manapság, soha annyi gyilkosság nem történt a földön, mint a mai világban, mióta a világ áll. gazdasági és politikai elvek alapján még soha annyi életet nem tettek lehetetlenné és soha annyi öngyilkosság nem volt, mint éppen napjainkban. Az ember nem becsüli meg értelmét és szabad akaratát, sőt szóval, írásban, cselekedettel akarja az emberi értelmet félrevezetni. Nem az igazságot, hanem a hazugságot akarják elhíttetni az emberrel. Sokan önmagukat csalják és másokat csalnak és nem akarják elismerni, hogy a földi dolgokhoz valamennyiünknek jogunk van. Akik ebben a tekintetben akadályokat gördítenek az ember elé, azok felelősek Isten előtt, mert azt a méltóságot tapossák meg, amelyet Isten adott.”

A véletlenül elsült revolverrel agyonlőtte magát egy aradi kisdíák

Megdöbbentő halálosvégű szerencsétlenség történt hétfőn a kora délutáni órákban Aradon.

Novac Cornel 12 éves aradi diák véletlenül agyonlőtte magát.

A rendőri vizsgálat az alábbiakban állapította meg a halálosvégű tragédia részleteit: Novac Cornel, aki szüleinek Constantin Brancoveanu ucca 90. szám alatti házában lakott, délután fél 2 óra tájban felkereste a szomszédos házában lakó játszótársait, Crucean Dumitru közrendőr gyermekeit. A rendőr éppen szolgálatba igyekezett, s a szolgálati szabályzatnak megfelelően távozása előtt megtöltötte revolverét. Közben megkérte feleségét, vágjon neki egy darab szalonnát, hogy azt magával vigye. Az asszony, aki a szobában levő gépen varrt, nem akarta munkáját abbahagyni és ezért a rendőr maga ment ki az éléskamarába. A szobából való távozása előtt még figyelmeztette gyermekeit és azok barátját is, hogy senki se nyúljon a töltött revolverhez. Ennek ellenére azonban alig hogy a rendőr kilépett a szobából, Novac Cornel felvette az asztalról a töltött revolvert és babrálni kezdte a fegyvert.

A revolver elsült és a golyó a szerencsétlenül járt Novac Cornel mellkasába turódott.

A döbbenet zajára a szobába sietett a rendőr is, aki a földre zuhant diákhoz sietett. Novac Cornel melléből erősen patakzott a vér. Crucean Dumitru azonnal értesítette a mentőket, akik a gyermekkorházba szállították a 12 éves fiút, ahol azonban már nem vették fel, mert időközben megkezdődött az agónia. Ezért

a mentők szülei lakására szállították Novac Cornelt, aki utközben a mentőkocsiban kiszenvedett.

Crucean Dumitru a véres eseményről nyomban jelentést tett feletteseinek és az V. kerületi rendőrség vezetője szállt ki a helyszínre a vizsgálat lefolytatása végett. Crucean Dumitru a helyszíni vizsgálat befejezése után a központi rendőrség ügyeletes osztályára rendelték, s ott marad kihallgatásának teljes befejezéséig, hogy megállapíthassák:

a halálosvétségű dűdűdű nem terheli nu.asztás.

Újévi üdvözlések az aradi egyházakban

Az aradi római katolikus plébánián és rendházban ujesztendő első napján az egyházközség képviselőiben dr. Széll Lajos elnökkel az élen üdvözlő küldöttség jelent meg, hogy dr. Pázsiny Bonaventura rendfőnöknek és dr. Lakatos Ottó aradi plébánosnak az egyházközség újévi jókívánságait kifejezze. Ugyancsak újévi jókívánságaikat tolmácsolták még br. *Andrényi* Lajos, dr. *Prohászka* László, valamint *Fischer* Aladár a római katolikus gimnázium igazgatója, aki a maga és az intézet tanárai és növendékei nevében fejezte ki szerencsekívánatait, míg *Karácsonyi* István templomi karnagy az énekkarok nevében üdvözölte a minorita rendfőnököt és a plébánost.

A református egyházközség képviselőiben Nagy Dezső főgondnok, *Dömötör* László helyettes gondnok, *Diósszilágyi* Dezső és *Szász* József presbiterek tolmácsolták az újévi jókívánságokat *Tarnóczy* Lajos aradi református lelkésznek. Ugyancsak újévi jókívánságait tolmácsolták *Kovács* Zoltán hitoktató lelkész, *Popovits* Mihály és *Hirsch* József is. A Református Nőegylet nevében *Kertész* Józsefné, *Muzák* Mihályné és *Szász* József üdvözölték az aradi református lelkészt.

Frint Lajost, az evangélikus szuperintendens *Palágyi* Jenő dr., *Kneffel* Lajos, *Fiedler* Imre, *Sohlmann* Márton, *Szabó* István, *Guld* Emil, *Kászonyi* József, *Schäffer* Richárd, *Bartó* András és *Dénes* Béla, az Evangélikus Nőegylet nevében *Nagy* Imréné, dr. *Szuchy* Pálné, *Wolf* Gusztávné, *Gréb* Gézané, *Páll* Jenőné, *Dénes* Béláné üdvözölték. Különben *Frint* Lajos evangélikus szuperintendens az aradi római katolikus egyházközség nevében is üdvözölték: dr. Lakatos Ottó plébános, *Szőcs* Didák kíséretében felkereste az ősz egyháziót és kifejezte őszinte jókívánságait.

Aradi rendőrtiszt és családjának közlekedési balesete

Súlyosabb természetű közlekedési baleset történt az elmúlt este tíz óra tájban az Arad és az Aradmegyei közötti országúton. Egy kétlovas szánkón haladt Arad felé *Negoescu* Constantin aradi rendőrkormányzó, az első kerületi rendőrség vezetője felesége, valamint három más utas társaságában, amikor néhány kilométerrel Ötvenes község határáról *Miron* Tabic dr. aradi kórházi orvos autója összeütközött az utasokkal telt szánkkal. Az utasokkal telt szánkó felborult és maga alá temette utasait, akik súlyosabb természetű sérüléseket szenvedtek. Különösen *Negoescu* sértült meg komolyabban, úgy hogy kórházi ápolásra szorul, míg a többieket a mentők lakásukra szállították, ahol ápolás alá vették őket. A közlekedési balesetet valószínűleg a sűrű köd okozta, a felelősség megállapítása érdekében megindult a vizsgálat.

Nagy összeesküvési per a berlini néptörvényesség előtt

Berlinből jelentik: Az itteni néptörvényesség január 24-ére tüzte ki *Nikisch* Arthur és tíz vádlott társa elleni bűnper tárgyalását. A hazaáruláson kívül a vádlottakat azzal is vádolják, hogy merényletet forraltak a nemzeti szocialista párt vezető férfiai ellen és összejátszottak a párt egykori tagjaival, akiket a vezetőség már előzőleg kizárt.

CORSO 5, 7.15, 9.15 Ma és holnap

Huszár-parádé

Bécsi vigoperett. *Ida* Wüst, *Leo* Slezak, *Maria* Andergast, *Hans* Holt.

Minden előadáson személyesen lép fel: *Blachemann* vi ághírű bűvész szemképráztató mutatványai.

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-31. Sürgönycim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Égész évre... 840 lei || Negyedévre 210 lei
Félévre... 420 " || Egy hónapra 70 "

Gondolat-posta

— „Aztán írj!” — kiáltjuk elutazáskor, az utolsó percben, amikor már pöfög a mozdony. Kínézzük a vonat ablakából, integetünk rokonainknak, barátainknak, akik lent a várócsarnok tornácán ágaskodva felénk integetnek. És ki nem fogunk az ígéretekben. — Irok mindennap! De legiabbb hefenként kétszer! Hosszan! Részletesen! Mindenről! — Mikor aztán az ember célul van, más városban, vagy pláne idegen országban, új arcok, új épületek, új henyomások közt, fokról-fokra csökken a lelkes elhatározás ereje. Levélapirt elővenni az utitáskából! Töltőtollat a zsebből! Fontos közölnivalókat az emlékezetből! Brr... Bélyegét vásárolni! Borítékot ragasztani! Címezni! De a leginkább „br” maga az irás, a levélforma gondos betartása, a tetszetős, közvetlen és mégis udvarias fogalmazás. Utasemberek mindíg „más” dolga van, amit a levélírás kedvéért el kell hanyagolnia. Az otthonmaradottak is olyanformán vannak vele. Végeredményben minék a hosszú levél. Megteszi egy röpké lev. lap is. Vagy még tán ezt is meg lehet spórolni? Remek dolog, ha igaz s fékép, ha általánosságban bevállik annak a Horace Stovinnek az ötlete. Ez az ur — a kanadai rádió főtisztviselője — ugyanis azt találta ki, hogy valamennyi ismerősét gondolat-átvitel útján üdvözölje az újév alkalmából. Megtakarított költséget és fáradságot. Csak leült, elővette a címzettek listáját, erősen gondolt rájuk, közben halkán elrebegette a boldogító „buék”-ot. Az illetők — állítólag — jelentkeztek, hogy el is érkezett hozzájuk a telepátikus sürgöny. Megjegyzem — ez nem akar plágiumvadász lenni, — én már évek óta ezen az úton küldöm szét az újévi gratulációimat. Igaz, hogy arról nem tudok, hogy valaki megkapta volna...

— IDŐJÓSLAT. Az ország keleti részében gyenge havazás volt. Reggel Bucurestiben a talajmenti hőmérséklet mínusz 1, míg a levegő hőmérséklete mínusz 7 fok. Várható időjárás: légnomás emelkedik, később csökken, változó felhőzet, gyenge nyugri szél. A hőmérséklet némileg emelkedik, reggel és este köd. Az elmúlt éjszaka folyamán Aradon máskülönbben mínusz 15 fok volt a hőmérséklet.

— ZÜRICH TÖZSDEZARLAT: Páris 11.63 és fél, London 20.56, Newyork 443.25, Brüsszel 74.70, Milánó 23.32 és fél, Amszterdam 241.15, Szófia 540, Berlin 177.75, Prága 15.17 és fél, Varsó 83.70, Belgrád 10, Bucuresti 3.25.

— Újévi amnesztia. Bucurestiből jelentik: Mivel a lelkek megnyugvása bekövetkezett és mivel a régi földalatti mozgalmak számos vezetője megtagadta nyilvánosan szolidaritását ezekkel a mozgalmakkal (főlésege a király az újév alkalmából amnesztiát adott az olyan folyamatban levő perekre, amelyeket tiltott nyomtatványok megőrzői ellen indítottak. Az amnesztia azonban nem vonatkozik azokra, akik ezeket a nyomtatványokat terjesztették.

— Vaida-Voevod királyi tanácsos felesége súlyos beteg? Bucurestiből jelentik: Egyes fővárosi lapok nyomán azt a hírt közöltük, hogy Vaida-Voevod Alexandru királyi tanácsos súlyosan megbetegedett. Ezzel szemben a „România” című lap úgy értesül Kolozsvárról, hogy a volt miniszterelnök felesége beteg és állapota komoly aggodalomra ad okot. Emiatt Vaida-Voevod el is halasztotta tervezett külföldi útját.

— Filotti athéni követ távozása. Az athéni román követséget tudvalevőleg nagykövetségi rangra emelték. Filotti román követet ebből az alkalomból visszahívták. A követ bucsukihallgatáson jelent meg György királynál, aki sajátkezü aláírásával ellátott tényképét nyújtotta át neki ajándékba. Metaxas görög miniszterelnök pedig diszpedétet adott a távozó követ tiszteletére.

— Helyreállt a vasúti forgalom. Bucurestiből jelentik: Január elsejétől kezdve ismét forgalomba helyezték mindazokat a vonatokat, amelyek járatai a hóviharak következtében szüneteltek.

— Az új román-francia kereskedelmi egyezség ügye. Bucurestiből jelentik: Stefan Stănescu pénzügyminiszterium vezetőtitkár vezetésével elindult Párisba az a bizottság, amely az új román-francia kereskedelmi egyezményről tárgyal. A tanácskozásokat román részről Mircea Cancicov pénzügyminiszter vezeti, aki már régebben Párisban tartózkodik.

— Magyar polgármestert neveztek ki Gyergyószentmiklós élére. Gyergyószentmiklósról jelentik: Megbízható forrásból szerzett értesülések szerint a helyügyminiszter Erneyei Árpád volt megyefőnököt, volt szenátort, a csikmegyei mezőgazdasági kamara jelenlegi szakelőadóját Gyergyószentmiklós polgármesterévé nevezte ki. Újév első napjaiban az idevona.kozó hivatalos leirat is megérkezik, amikor is az újonnan kinevezett polgármester állomáshelyére utazik és átveszi hivatalát.

Bölcsőtől a koporsóig...

Január az elmúlt esztendő mérlege elkészítésének hónapja. Klmutatások jelennek meg, beszámolók, áttekintések. Ilyen összefoglaló klmutatást készítettünk az elmúlt év aradi vonatkozású néprajzi adatairól, amelynek tételai a következők: házasság 759 (1937-ben 743), születés 1220 (1238), halálozás 1433 (1308), kitérés 232 (161).

Ezek a csöppet sem vigasztaló számadatok tehát azt mutatják, hogy az újszülöttek száma tizennyolccal mecsappant a tavalyi születésekhez viszonyítva, viszont a halálozások száma oly nagy mértékben növekedett meg — 128 a szaporulat, — hogy erre nem volt példa már évek óta...

Ugyilatszük azonban, hogy a vállalkozó szellemű emberek száma nem lett kisebb sőt ellenkezőleg, a vakmerőség inkább megnyilvánul, mint 1937-ben. Tizenhatal több ilju menyasszony mondotta ki a boldogító igent!

— Csáky gróf magyar külügyminiszter római útja. Rómából jelentik: Itteni körök úgy tudják, hogy Csáky gróf magyar külügyminiszter Chamberlain és Halifax római látogatása és Ciano grófnak Belgrádba való utazása előtt jön Rómába, hogy a Budapesten, karácsony hetében megkezdett tárgyalásokat folytassa.

— Módosítják a katonai törvénykönyvet. Bucurestiből jelentik: A honvédelmi miniszterium törvényjavaslatot készített, amely gyökeresen módosítja a katonai törvénykönyvet. A módosítás mintegy 100 szakaszra terjed ki. Az új törvény életbeléptetésével egyidejűleg széleskörű változások lesznek a katonai bírói karban.

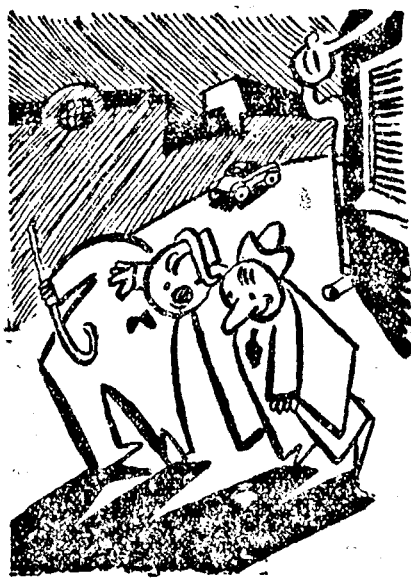
— Eljegyzés. Mihailovici Petru és Perlaki Mária jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Megszüntették a párisi cseh követséget. Prágából jelentik: A csehszlovák kormány elhatározta, hogy megszünteti párisi követséget. A külügyminiszterium utasította a Párisban akkreditált követet, hogy haladéktalanul térjen vissza Prágába.

— Megszűnt a „Germania”. A „Germania” című lap amely katolikus politikát követett, megszüntette megjelenését. A lap megszünését a lap legutolsó számában Papen volt kancellár és volt bécsi követ jelentette be. Papen tudvalevőleg a nemzeti szocializmus uralomra jövele után megvásárolta a „Germania” részvénytöbbségét, amely az egykori Centrum-párté volt.

— Vermes Ernő temesvári kalapgyáros halála. Temesvárról jelentik: Hétfőn délután temették el hatalmas részvét mellett Vermes Ernő kalapgyári vezérigazgatót, a zsidóság évizedeken keresztül volt temesvári vezéremberét. Vermes Ernő szombaton hunyt el hosszas és súlyos betegség után, ötvenhárom esztendő korában.

Ejtélt beszélgetés

— Az én feleségem egy angyal.
— Szerencsés fickó. Az enyém még él.

„DERITSE KI!” Már az első napon olvasóink körében általános érdeklődés nyilvánult meg az újszerű „Deritse ki!” detektiv-rejtvény pályázatunk iránt. Egy másuttal érkeznek be a megfejtések és már most, az első rejtvényünk megjelenése után, csaknem biztosra vehető, hogy igen nagy küzdelem alakul majd ki az első helyekért. A következő sürgönyünk, amely Ramsey Kenyon mesterdetektiv rejtvényét tartalmazza, szerdai lap számunkban jelenik meg és mint megirtuk, ennek a megfejtését is január 11. déli 12 óráig kell kiadóhivatalunkba eljuttatni.

— Hárommillió lelei kár a bucuresti-l Eloria-palota égésénél. Bucurestiből jelentik: Az Eloria-palotában kiört tüzvész csak szombaton déiben tudták eloltani. A tűz az egyik szolga lakásában egy kályha túlfűtése következtében tört ki. A kár 3 millió lei.

— Februárban tárgyalják Stănescu-Goanga rektor merényletnek az ügyét. Kolozsvárról jelentik: A „Tribuna” című lap értesülése szerint a katonai törvény-szék Negulescu ezredes elnökletével tárgyalta Antoniu Fráncu diák ügyét, akinek vizsgálati fogságát meghosszabbították. Mint ismeretes, Antoniu Fráncut gyanúsítják Stănescu Goanga rektor ellen elkövetett merényletben való részvétellel. A vizsgálatot befejezték s a „Tribuna” című lap szerint a főtárgyalásra február hónapban kerül sor.

— Meghosszabbították a borbejelentési kötelezettséget. Ma pénzügyminiszteri rendelet érkezett Aradra. A pénzügyminiszter lehetővé tette, hogy azok a szálló-birtokosok, akik eddig nem tehettek eleget uihor-készletük bejelentésére vonatkozó kötelezettségüknek, január 15-ig bírságmentesen pótolhassák mulasztásukat. A borbejelentési határidő, mint ismeretes, már december 1-én lejárt.

— Esküvő. Néhai Senk Ferenc, nyugalmazott tiszol-gabiró bájos leánya, Senk Dallyka, január 2-án házasságot kötött Simion Demşa városi főtisztviselővel Aradon. (Minden külön értesítés helyett).

— GALVANIKUS ELEMEL ELADÁSÁVAL FOG-LALKOZÓ KERESKEDŐK FIGYELMÉBE! Az aradi pénzügyigazgatóság közli, hogy 1938. december 29-től kezdve az országban gyártott galvanikus elemek utáni forgalmiadót fix illetékek formájában hajtják be, mégpedig 60 lei kilogrammonként az állami illeték és 10 lei a repülő illeték. Ezenkívül még hatszázalék állami adó és 1 százalék repülőilletéket hajtanak be az említett elemeknél a külföldről importált szénrudak után. A fenti rendelet értelmében legkésőbb 24 órában belül bejelentést kell tenni minden importőr, valamint mindenki, aki szénrudakat, galvanikus elemeket gyárt, vagy raktáron tart. A nyilatkozatban fel kell tüntetni a szénrudak és a galvanikus elemek gyárakban, raktárakban, üzletekben található mennyiségét. A nyilatkozatban az 1938. december 28-iki helyzetet kell feltüntetni. A hamis bejelentést a forgalmiadó-törvény értelmében az adó ötszörösével büntetik.

— Akik nem akarták megélni az újszentiöt. Newyorkból jelentik: Szilveszter éjszakáján Newyorkban 11 öngyilkosság és számos öngyilkossági kísérlet történt. Az öngyilkosságok többségét munkanélküliek követik el, akik fütelen lakásokban laktak.

Legyen akár milyen zuzódás, ficamodás, vagy a nyak rierevsége, ami Önnek fájdalmat okoz, azonnal enyhülést hoz egy Diana sóshorszsz-bedörz-szülés.

— Tűz Aradmegyében. Veszedelmes tűz pusztított Herbei Gheorghe, aradmegyei, Rostoci községbeli gazdálkodó házában. A gazdálkodó ugyanis a kemence mellé kender helyezte el száradni. Az éjszaka folyamán szikra pattant a kender közé és azt lángragyújtotta. Mire a házbellek felébredtek, már csaknem az egész szoba lángokban állt. A tűz elpusztította a berendezés nagy részét és az egyik szekrényben égeit az ott elhelyezett 31 ezer lei készpénz is.

— Halálozás. Fäder Julika, Fäder Dezső és neje kisleánya, rövid szenvedés után meghalt. Temetése ma lesz a Str. Duca 15—17. számú gyászházából délután 2 órakor.

— A vonat elé vetette magát. Megrendítő módon vetett véget életének Orb Cristea, aradmegyei, Baia községbeli lakos. A 33 éves ember nyomora miatt a Vărădia községbeli állomás közelében a vasúti sínekre feküdt és a fővárosból Arad felé jövő vonat formálisan lefejezte. A vizsgálat során kiderült, hogy a vonatvezető a sötétség miatt nem látta, hogy az életunt ember a sínparra feküdt.

— Dr. Antal bőrgyógyász ismét rendel. — Elfogták Wolfner Gyula dr. betörőjét. Az aradi rendőrség detektivjei elfogták Cs. T. állásnéküül aradi kereskedőségét akiről megállapítást nyert, hogy a nyár folyamán ő tört be Wolfner Gyula dr. aradi orvos lakásába, ahonnan egy télikabátot és különböző más holmikat zsákmányolt. Az elfogott vallomása szerint Aradon és Brassóban is több betörést követett el.

Tűz ütött ki a kézdivásárhelyi kórház sebészeti és nőgyógyászati osztályának épületében

A tűzoltóság hiányos felszerelése és a vízhiány miatt a tüzet csak közmunkával sikerült eloltani

Kézdivásárhelyről jelentik: Szombaton délután háromnegyed négy órakor jelentették a kézdivásárhelyi tűzoltóknak, hogy a városi közkórház sebészeti és nőgyógyászati osztályának épületében tűz ütött ki. A tűzoltóság csak háromnegyed ötkor érkezett meg a helyszínre és akkor az épület tetőzete már leégett. A betegeket a kórház személyzete egy másik épületbe szállította át és valamennyi beteget sikerült biztonságba helyezni.

A tűz rohamos terjedését elősegítette az a

körülmény is, hogy a padlásokon nagymennyiségű száraz fűreszpor volt felhalmozva. A kórház igazgatósága szerint a fűreszport azért halmozták fel a padlásokon, hogy így az ott elhelyezett víztartályt megóvják a befagyástól.

A tűzoltóság felszerelése igen kezdetleges és az önkéntes tűzoltótestület meglehetősen szervezetlen is. Az oltást egyébként hátráltatta az is, hogy a környéken nincs elegendő víz. A rendőrség az uccán fogta össze a járókelőket és vedrekkel hordták az oltáshoz a vizet.

— Meghült és nem hagyhatja el a szobát az angol királyné. Londonból jelentik: Erzsébet angol királyné könnyebb meghülésben szenved és orvosai tanácsára egyelőre nem hagyhatja el a cambridgei kastélyt.

— JANUÁR TIZEDIKÉN ALAKUL MEG ARADON AZ „UJSÁGÍRÓ CÉH”. „Ezton hozzuk mindazon kisebbségi újságírók tudomására, akik hivatásuknál fogva a temestartományi újságíró céh tagjai, hogy a tartományi céh aradi csoportja január tizedikén, kedden délután három órakor tartja alakuló közgyűlését az aradi városháza kis tanácstermében, amelyen a vezetőség megválasztására is sor kerül. Minden kartárs a maga érdekeit szolgálja, amikor a közgyűlésen megjelenik és résztvesz annak a vezetőségnek megválasztásában, amely a jövőben a hírlapírás érdekképviselőt helyi vonatkozásban ellátja. Az előkészítő bizottság”.

Rádiók 125 lel

netl részletfizetésre kaphatók. Gyári lerakat: Strada Marie Chendi 9., udvari raktárban.

— A mezőgazdasági kamara választói névsorának kiegészítése. A városvezetőség tájékoztató közleményt hozott nyilvánosságra a mezőgazdasági kamarában választójogra igényt tartó közönség számára. A közlemény a következőket tartalmazza: „Köztudomásra hozzuk, hogy a mezőgazdasági kamara-választópokráriának egész január hónapban joguk van arra, hogy a Mezőgazdasági Testület névsorába felvételüket kérik. Következésképpen az érdekeltek a jelen közleményben meghatározott időn belül bélyegtelen kérvényüket a beiratkozás jogosultságának igazolásával, a megfelelő iratok kíséretében naponta benyújthatják a városháza gazdasági szolgálatának hivatali helyiségében (I. emelet, 101-es számú szoba).

— Jan Massary Amerikában telepszik le. Jan Massaryk, a néhai csehszlovák köztársasági elnök fia, volt csehszlovák londoni követ, Amerikába utazott és végképen ott telepszik le.

— Ötszáz új kereskedelmi hajót épít az Egyesült-Államok. Washingtonból jelentik: Január 7-én bocsátják vízre azt az első kereskedelmi hajót, amely típusból 10 év alatt 500 darabot fognak elkészíteni. Az 1938—1939-es pénzügyi esztendőben 400 millió dollárt fordítanak kereskedelmi és ciszternahajók építésére. Ezt az 500 hajót 10 év alatt akarják vízrebocsátani.

— 33 tüzeset volt Aradon az elmúlt esztendőben. Az aradi katonai tűzoltóparancsnokság elkészítette idei működésének kimutatását, amely szerint az 1938. évi során december 15-ig 12 nagy tűz, 4 közepes, 8 kis tűz, 9 kéménytűz volt Aradon, míg a szomszédos falvakban két tüzeset pusztított. A jelentés hangsúlyozza, hogy a katonai tűzoltóság megszervezése rendkívül hasznosnak mutatkozik a falvak tűzbiztonsága szempontjából, mert azok a falusi ifjak, akik a katonai tűzoltóságnál teljesítettek szolgálatot, leszerelésük után falvaikba hazatérve, kezdeményezőivá válnak a falvak tűzoltósága megszervezésének és ezzel biztosítják azt, hogy a veszélyes tüzvészek a falvak gazdaságában kárt ne teheszenek.

— Tűzoltóünnep Soborsinban. Soborsint tudósítónk jelenti: Szombaton Soborsin lakói és nagy környékének minden egyes falujából hasonló szervezetek és társadalmi egyesületeinek kiküldöttel jelenlétében mutatta be az itteni újjászervezett és közel 300 tagot számláló önkéntes tűzoltóság nagyszerű felkészültségét Barna Vasile főparancsnok vezetése alatt. Helyenként artista mutatványokkal vetekedő gyakorlatok sokszor ragadtatták tapsra a sokszáz főnyi nézőt, kik különösen a gyakorlatokat befejező pompás defilációt fogadták tomboló lelkesedéssel. Este műsorral egybekötött szilveszteri táncmulatság méltó befejezése volt a napnak. A műkedvelőket Kalousek József tanította be nagy odaadással és hozzáértéssel. A szereplők: Tripa Ioan, David Traian, Popa Emilian, Vid Traian és Sárbu Vespasian a népi humor legjavát adták. A tűzoltófőparancsnok ezton is háláját és köszönetét fejezi ki munkatársainak: Gruița Todor és Baltean Constantin alparancsnokok, valamint a vigalmi bizottság tagjainak: Cozma Roman, Sattler Péter, Gottlieb Sándor, Lugoșan Ionică és Sas Trandafirnak. Zenét a piski-i CFR jazz-bandja szolgáltatotta. A számottevő tiszta jövedelem a tűzoltóság felszerelésének gyarapítására szolgál. (gé.—es.)

1939-re gazdasági fellendülés várható

Az angol gazdasági minisztérium tengerentúli osztályának vezetője, Sir Robert S. Hudson, karácsonyi nyilatkozatát bocsátott a sajtó rendelkezésére, amelyben rendkívül bizakodóan nyilatkozik a külszöbönálló új év gazdasági kilátásairól. A folyó évben megakadt ugyan az az általános fellendülés, amely 1937-ben kezdődött és még az idei év első hónapjaira is rányomta bélyegét, most már azonban megint minden jel arra mutat, hogy ugy Angliában, mint a külföldön érvényesülni fog a pozitív együttműködés politikája és elősegíti a gazdasági fellendülést. A legfontosabb az, hogy minden állam igyekezzék kiküszöbölni, vagy legalább is korlátozni a kereskedelmet gátló akadályokat. Az üzleti világ reménykedve várja a kereskedelmi korlátok lebontását s nem rajta fog mulni a világgazdaság fellendülése.

— Az ülő életmód következtében jelentkező bajoknál, különösen renyhe bélműködésnél, aranyeres bántalmaknál és emésztési zavaroknál, fegyelmező éhgyomorral egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet igen jó eredményeket lehet elérni. Kérdezze meg orvosát.

— A fehérorosz tanácsköztársaság 20 éves fennállását ünnepelték a szovjetben. Moszkvából jelentik: A Tass-ügynökség jelenti: Fehéroroszország népe nagy lelkesedéssel ünnepelte a fehér-orosz szovjet köztársaság 20-ik évfordulóját. Nagyméretű népgyűléseket rendeztek és Voroszilov nemzetvédelmi népbiztos a szovjet legfőbb elnökségéhez az alábbi táviratot intézte: „A szovjetorosz köztársaság lakossága és hadserege mindenkor kész harcolni függetlenségéért és kész arra, hogy valamennyi ellenségét megsemmisítse”.

Ma este bucsuzik Kovács György az aradi közönségtől

Kedden este bucsuzik Kovács György, az aradi színház kedvenc tagja az aradi közönségtől. Kovács György rövid aradi tartózkodása alatt szinte és meglepő sikereket ért el és az aradi közönség vele szemben is bizonyított, hogy pártolja a komoly művészembereket, mert a keddi esti bucsuelőadása iránt az aradi színházban régen tapasztalt nagy érdeklődés nyilvánult meg.

Minden kedvű szerepe közül kiemelkedik az „Udvari

Jólfutott színházban kerül színre az „Udvari páholy”

páholy” című darabbal alakítása és már a premieren zajosan ünnepelték úgy a kitünő művészt, mint partnereit: Temesváry Gittát, Dálnoki Dudust, Horváth Lászlót, Kiss Elemért és a többieket. A másik eseménye a bucsuelőadásnak az, hogy kedden már a korai hajnali órákban bejűtötték a hatalmas színháztermet, hogy este kellemes meleg fogadják a közönséget. Kovács György bucsuelőadására a jegyek egész napon keresztül válthatók a színház pénztárában.

Vlad tábornok-polgármester köszönete a nyomorenyhítő akció támogatásáért

Több ízben foglalkoztunk a nyomorenyhítő kezdeményezéssel, amely Vlad Alexandru tábornok polgármester részéről indult ki és amelynek során segítséghez juttatták az aradi munkanélkülieket. A polgármester még a karácsonyi ünnepek előtt felhívással fordult a közönséghez és a kereskedelmi, illetve ipari vállalatokhoz, jótékonyagra szólítva fel mindenkit, akinek módjában áll a nyomor enyhítése. Az akció eddigi eredményeiért Vlad tábornok polgármester a következő nyilvános köszönetet juttatta el hozzánk:

„Mint a városi szegénygyámolító bizottság elnöke, ezton fejezem ki köszönetemet Stan Teodornak, dr. Vuia Salvatornak, a Banca Victorianak, a Neuman gvárnak, Dospod Mihálynak, Braun Antalnak, Szabó Miklósnak, a Schenker-cégnek, az Aradmegyei Takarékpénztárnak, az Aradi Általános Takarékpénztárnak, az Oxigén gvár rt.-nak, a Bancara pénzügyintézetnek, a Kornis téglagyárnak az értékes támogatásáért, amellyel résztvettek társadalmi tevékenységünkben, hogy az inségesek szebb karácsonyt ünnepelhessenek. A fent említett urak és cégek jószántukból küldtek adományokat és ezzel az emberbaráti cselekedettel felülmutták várakozásunkat. A szép tett önmaga helyett beszél és teljes tiszteletünkel kérdemli.”

Ma alakul meg az aradi építőipari céh

Az aradi építőipari céh január 3-ikán délután hat órakor tartja meg alakuló közgyűlését az Iparos Otthon olvasótermében. A kezdeményező bizottság felhívja az érdekelteket, hogy az alakuló ülésen saját érdeklükben jelentkezzenek, mert a későbbi jelentkezés nehézségekbe ütközik. A jelentkezők vigyék magukkal új mesterkönyvüket, vagy pedig a munkakamarától kapott sárga színű igazolványt, mert ezek adatait bevezetik a belépési nyilatkozatba. Az építőipari céhbe a következő szakmák tartoznak:

Építő és kőműves mester, kőfaragó, kőszobrász, aszfalt, mozaik és cement burkoló, lapfektető, ceramist, stukator-készítők, cserépfedő, cimfestő, szobafestő, mázolómester, téglalehető mester, mészégető mester, cserépkályhás, fayence-burkoló, teracota-készítők, fazekasok, tapetta burkolók, kutmester, kútkészítők, kövezők, üvegesek és betonvas hálító kovácsok.

INSPEKCIÓS GYÓGVISZERTÁRAK:

HAIÓS gyógviszertár, Bulev. Regina Maria 8. Tel.: 14-90.)

KAIN gyógviszertár, Calea Banatului 1. Tel.: 17-67.)

NIEDEMAVER gyógviszertár, Str. Goldu.

SCALA Nagyfilmek színháza
Telefon: 20-10.

Ma, kedden
RITZ testvérek mint munkanélküliek
Komédia a legjavából.

Előadások: 5, 7.15 és 9.15. **Journal**

Január 6-án: **Olimpiász II.** befejező rész.
Jegyeket már mártól előjegyzünk.

EXCELSIOR és P A R I S

STR. POINCARÉ (ACADEMIED) 30.
BUCURESTI
TELEFON: 3-88-30.

STR. POINCARÉ (ACADEMIED) 21.
BUCURESTI
TELEFON: 3-59-57.

Teljesen renovált, csendes és elsőrendű!

A legmodernebbül berendezett szobák, egész új butorok és ágyneműek!
Napiárak 100 leitől fölfelé!

Az aradi református egyház- község népmozgalmi adatai az 1938. évről

Az aradi református templomban a régi hagyományoknak megfelelően, ujév napján a dél-előtti istentisztelet után Tarnóczy Lajos református lelkész beszámolt a híveknek azokról a népmozgalmi és statisztikai eseményekről, amelyek az elmúlt év folyamán az aradi református egyház kebelében történtek. A beszámoló több tekintetben igen érdekes adatokat tartalmaz, amelyeket az alábbiakban imertetünk az egyházközség adatai szerint:

Született: 68 fiu, 55 leány, összesen 123. (Ezek közül törvénytelen 17 fiu, 9 leány. Rajtuk kívül megkeresztelkedett 5 felnőtt zsidó férfi és 8 nő, összesen 13, így a megkeresztelkedettek száma: 136. **Meghalt:** 64 férfi, 50 nő, összesen: 114 egyén. (Múlt évben 123.)

Házassági szövetségét egyházi áldásban részesítette 40 pár, (múlt évben 19) amely közül egy a völegény, mint a menyasszony református volt 18 párnál; a völegény református volt 12, a menyasszony református volt 10 párnál.

Az egyházba tért 6 férfi, 12 nő, összesen 18 egyén.

Az egyházból kitért: 13 férfi, 32 nő, összesen 45 egyén, akikkel 9 kiskoru gyermek ment el. A kitérték a következő egyházakba léptek át:

Görög keleti egyházba tért: Dolcea Dénesné Hegyi Rozália, Horga János, Nan Tódorné Márk Mária, Tersánszky Gyuláné Schneider Ilona, Kis Sándor, Simándán Györgyné Farkas Erzsébet, Sánta Ferenc, Lazarescu Mihály, Pozderka Emilia, Peacu Zahariené Vida Sarolta, Mercean Miklósné Mányi Zsófia, Mihók Jánosné Perlaki Rozália, Kardos Irén Etel, Kajtor Mária, Ladányi Szendrei Erzsébet, Fábian Ottó, Lásos Lajos Lóránt, Ruszu Erzsébet, akikkel 2 kiskoru gyermek ment és így gör. kel. lett 20 egyén,

Róm. kath. egyházba tért: Bányai Erzsébet, Bányai Gábor, Szabó Mihály, Garda Erzsébet,

Ötvös Irén, Ajtay Irén, Maurer Gézáné Ungurean Mária, Virágos Sándor, Kelemen Etelka, Berta Jánosné Gál Mária, Bardócz Ilona, Szkokán Antalné Paulik Juliánna, akikkel 1 kiskoru gyermek távozott és így róm. kat. lett 14.

Baptista vallásra tért: Czudar István János, Czudar Istvánné Lajos Rozália, Szabó Mihályné Hizó Juliánna, Erzse Zoltánné Lajos Emma, Koszper Józsefné Tóth Jusztina, Farkas Györgyné Török Juliánna, Farkas Margit, akikkel 2 kiskoru gyermek ment és így baptista lett 9 egyén.

Zsidó vallásra tért: Perlegh Zsuzsánna Hermina, Dr. Róna Jenő, Weisz Dávid, Francsiki Istvánné Farkas Irén. összesen 4-en.

Felekezet nélküli lett: Janovics Sámuelné Kádár Mária, Lovas Bertalan, Lovas Bertalanné Bagi Eszter, kikkel 4 kiskoru gyermek ment és így felekezet nélkülivé lett 7 egyén.

Az egyházunk tagjainak lélekszáma a születések, elhalálozások és kitérések adatai szerint 3 férfival és 15 nővel fogyott és a jelenlegi létszám nyilvántartás szerint: 2852 férfi, 3215 nő, összesen 6067 lélek. (6085 volt.)

Konfirmált: 14 fiu, 37 nő, összesen 51 gyermek. (53.)

Urvacsorával éltek: bójtben 45 fi, 86 nő össze-

sep 131; husvétkor 174 fi, 278 nő, össz. 452; pünköstkor 98 fi, 209 nő, össz. 307; ujkenyérkor 69 fi, 119 nő, össz. 188; ujbornkor 35 fi, 96 nő, össz. 131; karácsonykor 84 fi, 186 nő, össze. 270; betegeknek 5 fi, 14 nő, össz. 19. Összesen 510 fi, 988 nő, össz. 1498 (1609).

Urvacsorához adakoztak: Bójtben bort adott Varga Kálmán, husvétkor kenyeret adott Scheer Jánosné, bort N. N., pünköstkor kenyeret és bort adott özv. Leiter Lajosné, ujkenyérkor kenyeret és bort adott özv. Grünwald Imréné és Kiss Andorné, ujbornkor kenyeret és bort adott Keller Józsefné, karácsonykor kenyeret és bort adott: özv. Leitner Lajosné és Pelcz Józsefné. Urasztali szükségletre pénzben adott N. N. 300 leit, özv. Pauzár Sándor, né 100 leit.

Egyházunk közönséges szükségleteire adakoztak: Dr. Fuchs Vilmos 500 lei, Klein Vilmos, 40, Hunyadi József és neje 16.000 Kresz Józsefné Szabó Jolán 50, Szabó Gyuláné 100, dr. Bánffy Józsefné 100, Bánffy Ákos 100, Gorzó Aurélné (Kürtös) 500, Györi László 50, N. N. 50, özv. Ámont Jánosné 500, Fogarasi Péter 250, Kiss Lajos és Dingfelder Béla 20—20, Váraljai János 250, Paffinger József 200, Diósszilágyi Dezső 500, dr. Falus Lajos 200, Báz Kálmán 500, Kirilla Jánosné 100, Kolb Ödön 200, Hirsch Jánosné 30, N. N. 100, N. N. 100, özv. Barics Gyuláné (Amerika) 1000, Hezescu Dávid 200, Szabó Mária 500, N. N. 200, Pallós Mihályné 100, Gyűjtő Sándorné 100, Nemes Ilona 100, Ambrus János 50, Tell Ágoston és neje 200, Almási Andrásné 100, Glovák Mihályné 100, Elek István 300 lei. összesen: 23.210 lei.

Gáji imaház céljára adott özv. Incze Sándorné 5000 leit.

Nagyvárad arváház részére adott Kirilla Jánosné 50 leit, Della Gáborné 10 leit.

Külmissziói célra adakoztak: özv. Grünwald Imréné 200, Mezei Miklós 100, Lengyel László 300, összesen 600 leit.

Perselypénzben befolyt: 30.145 lei.

Továbbra is érvényesül a városvezetőség indokolatlan üzletbér-politikája

Bérlő nélkül maradt a Palace-kávéház óriási helyisége a városi színház épülettömbjében

Azoknak az új elgondolásoknak során, amelyeket a város tulajdonát képező színházépület helyiségeinek értékesítésével kapcsolatosan alkalmaz a városvezetőség,

felmondották a Palace-kávéház és a Limbeck-féle temetkezési vállalat bérlését s mivel mindkét bérlő megtagadta a helyiségek kiürítését, a városvezetőség a bírósághoz fordult, ahol először a Palace kávéház ügyét tárgyalták és elrendelték a kávéház helyiségének január kilencedikéig való kiürítését.

A bérlők nem várták be a bíróságilag meghatározott türelmi idő lejártát, hanem már január másodikán bezárták a kávéházat s megkezdték a helyiségek kiürítését.

A Limbeck-féle temetkezési vállalat ügyével is foglalkozott már a járásbíróság és ebben az esetben is megerősítette a felmondást, illetve kötelezte a céget, hogy február elsejéig adja át a háztulajdonosnak a kiürített helyiséget.

Mindkét esetben, amint már megírta az Aradi Közlöny, a városvezetőség azzal indokolta a felmondást, hogy

a bérfizetés pontatlan teljesítésével szerződés szegés történt,

tehát a szerződés semmis. Ez az álláspont kissé túlzottnak látszik, különösen, ha az ügy minden részletét ismeri a tárgyilagossá szemlélő és ezen kívül figyelembe veszi a városi háztartás érdekeit is.

Nem szolgál jó példával a város, amikor a türelmetlenség álláspontjára helyezkedik, különösen ebben az esetben, amikor a bérlők biztosítékként készpénzvadékokat helyeztek leltébe. Sajnálatos az a körülmény is, hogy például a Palace kávéház esetében nem gondoskodtak idejében másik bérlőről és úgy mondták fel a szerződést, hogy előreláthatólag még egy bizonyos időn keresztül üresen áll majd a kávéház helyisége s ezzel a város költségvetése egy évi bérösszeget jelentő, negyedmillió leig terjedő kárt szenvedhet.

Igaz, hogy az a szempont, amellyel az úgynevezett kávéházi monopóliumot meg akarták szüntetni, helyes, de ilyen módon nem szüntették meg az eddigi helyzetet, hiszen a kávéház új bérrendezése oly hatalmas összeget igényel, hogy

valószínűleg egyhamar nem jelentkezik vállalkozó a bérlés átvállalására. Márpedig

adott körülmények között, amikor a városvezetőség azt állítja, hogy kénytelen a törvény által megengedett legmagasabb közterheket áthárítani a közönségre, amikor közmunka bevezetésével igyekeznek a költségvetési egyensúlyt megteremteni, nem lenne szabad minden további nélkül figyelmen kívül hagyni esetleg többszáz ezer leire tehető tételek elvesztését.

Különösképpen feltűnt Aradon a Limbeck-féle temetkezési vállalattal szemben tanúsított magatartás. Ez a cég hosszú évtizedek óta működik jelenlegi helyiségében, a színházépületben, amelynek építési költségeihez különben néhai Limbeck József 100 forinttal járult hozzá.

Az évtizedek során folyósított házbérek valószínűleg ságos vagyont képviselnek.

Szerencsére a háztulajdonosok csaknem mindenkor méltányosabban intézik a lakók ügyét. Tekintettel vannak évtizedes kapcsolatokra és azokra a körülményekre, amelyeknek figyelembevétele nemcsak méltányosság kérdése, de károsodást jelenthet a háztulajdonosoknak is.

Letartóztatták a szovjetukrajnai autonomista mozgalom két vezetőjét

Megerősítik a vladivosztoki helyőrséget

Moszkvából jelentik: A szovjethatóságok névtelen feljelentés alapján letartóztatták az ukrán autonomista mozgalom két eddig még nem ismert vezetőjét, Szripnik és Postisev magasrangú tisztviselőik szemlívében. A letartóztatottaknál iratokat találtak, melyekből kiderült, hogy egy a szovjettel nem határos nagyhatalom szította és pénzelte. Az iratok alapján két Lengyelországba igyekvő ukrán autonomista ügynököt is elfogtak, akiknél feljegyzéseket találtak arra vonatkozóan, hogy az önálló Ukrajna milyen területeket foglalna magába.

RENDSZERES UTAZÁSOK

A KOVETKEZO ALLAMOKBA:

Egyesült Államok

Kanada

Ausztrália

Közép-Amerika

Kuba, Mexikó

Délamerika

Argentína—Paraguay—Uruguay

Afrika (Marokkó)

holland, belga és francia gőzösökkel.

Egyiptom és Palesztinába

a Serviciul Maritim Roman gőzöseivel.

Információk és prospektusok a vezérképviseletnél:

Holland-Amerika Linie

L. H. Lazarovitz ur vezetése alatt

ARAD, Cal. Banatului 2. Telefon: 1350

BUCURESTI Calea Victoriei 70. et. I.
Tel. 4. 41. 65.

TIMIȘOARA, Str. Venetia No. 2.
Tel. 39—89.

SPORT KÖZLÖNY

Nyolcvannégy válogatott mérkőzést játszottak Európában az 1938. év folyamán

Két döntetlen, négy vereség a román válogatott tavalyi mérlege

Az 1938. évben Európa különböző nemzeteinek válogatott csapatai sok mérkőzést bonyolítottak le, számszerint nyolcvannégyet. A román válogatott 1938. évi mérlege nem a legkedvezőbb, miután a lejátszott hat mérkőzésből mindössze két mérkőzés végződött döntetlenül, a többit elvesztette a válogatott együttes. Alább adjuk az elmúlt év válogatott mérkőzéseink részletes kimutatását havonkénti beosztásban:

JANUÁR: 9. Portugália—Magyarország 4:0 (2:0), Lisszabon, bíró: Capdeville, 16. Magyarország—Luxemburg 6:0 (1:0), Luxemburg, bíró: Bauwens dr., 22. Görögország—Palesztina 3:1 (2:1), Tel Aviv, 30. Franciaország—Belgium 5:3 (2:2), Páris, bíró: Jewell, 30. Portugália—Spanyolország 1:0 (1:0), Lisszabon, bíró: Matten.

FEBRUÁR: 6. Svájc—Németország 1:1 (1:0), Köln, bíró: Rudd, 20. Görögország—Palesztina 1:0 (0:0), Athén, bíró: Popovics, 27. Hollandia—Belgium 7:2 (1:0), Rotterdam, bíró: Thompson.

MÁRCIUS: 13. Belgium—Luxemburg 3:2 (1:2), Luxemburg, 13. Svájc—Lengyelország 3:3 (1:1), Zürich, bíró: Barlassina, 20. Németország—Magyarország 1:1 (1:0), Nürnberg, bíró: Langenus, 24. Franciaország—Bulgária 6:1 (2:0), Páris, bíró: Lewington, 25. Magyarország—Görögország 11:1 (7:0), Budapest, bíró: Xifandó.

APRILIS: 3. Svájc—Csehszlovákia 4:0 (3:0), Basel, bíró: Rudd, 3. Jugoszlávia—Lengyelország 1:0 (0:0), Belgrád, bíró: Barlassina, 3. Hollandia—Belgium 1:1 (1:0), Antwerpen, bíró: Jewell, 3. Ausztria—Németország 2:0 (0:0), Bécs, bíró: Birlem, 24. Csehszlovákia—Bulgária 6:0 (3:0), Prága, bíró: Hertzka, 24. Portugália—Németország 1:1 (1:0), Frankfurt, bíró: Barlassina, 24. Belgium—Wales 3:1 (2:0), Brüsszel.

MÁJUS: 1. Svájc—Portugália 2:1 (2:0), Milánó, bíró: Mattea, 8. Jugoszlávia—Románia 1:0 (1:0), Bucuresti bíró: Hertzka, 8. Belgium—Svájc 3:0 (1:0), Lausanne, bíró: Scorzoni, 14. Anglia—Németország 6:3 (4:2), Berlin, bíró: Langenus, 15. Olaszország—Belgium 6:1 (2:1), Milánó, bíró: Bauwens dr., 15. Olaszország—Luxemburg 4:0 (2:0), Luxemburg, 18. Csehszlovákia—Irország 2:2 (1:1), Prága, bíró: Langenus, 21. Svájc—Anglia 2:1 (1:1), Zürich, bíró: Bauwens dr., 21. Skócia—Hollandia 3:1 (0:0), Amszterdam, bíró: Argent, 22. Olaszország—Jugoszlávia 4:0 (2:0), Genova, bíró: Birlem, 22. Lengyelország—Irország 6:0 (3:0), Varsó, 26. Anglia—Franciaország 4:2 (3:2), Páris, bíró: Baert, 29. Jugoszlávia—Belgium 2:2 (1:1), Brüsszel.

JUNIUS: 1. Norvégia—Esztország 1:0 (0:0), Osló, 4. Németország—Svájc 1:1 (1:1, 1:1), Páris, bíró: Langenus, 5. Magyarország—Hollandia 6:4 (4:0), Reims, bíró: Conrie, 5. Olaszország—Norvégia 2:1 (1:1), Marseille, bíró: Beranek, 5. Franciaország—Belgium 3:1 (2:1), Páris, bíró: Wütrich, 5. Brazília—Lengyelország 6:5 (4:4, 3:1), Strasbourg, bíró: Eklind, 5. Csehszlovákia—Hollandia 3:0 (0:0, 0:0), Le Havre, bíró: Leclercq, 5. Románia—Kuba 3:3 (2:2, 1:1), Toulouse, bíró: Scarpí, 9. Svájc—Németország 4:2 (1:2), Páris, bíró: Eklind, 9. Kuba—Románia 2:1 (0:1), Toulouse, bíró: Birlem, 12. Magyarország—Svájc 2:0 (1:0), Lille, bíró: Barlassina, 12. Olaszország—Franciaország 3:1 (1:1), Páris, bíró: Baert, 12. Svédország—Kuba 8:0 (4:0), Antibes, bíró: Krist, 12. Brazília—Csehszlovákia 1:1 (1:1), Bordeaux, bíró: Hertzka, 14. Brazília—Csehszlovákia 2:1 (0:1), Bordeaux, bíró: Capdeville, 16. Magyarország—Svédország 5:1 (3:1), Páris, bíró: Leclercq, 16. Olaszország—Brazília 2:1 (0:0), Marseille, bíró: Wütrich, 19. Olaszország—Magyarország 4:2 (3:1), Páris, bíró: Capdeville, 19. Brazília—Svédország 4:2 (1:2), Bordeaux, bíró: Langenus, 20. Norvégia—Finnország 9:0 (6:0), Osló, 21. Svédország—Dánia 1:0 (1:0), Koppenhága, 26. Hollandia—Holland India 9:2 (5:2), Amszterdam.

JULIUS: 3. Svédország—Finnország 4:2 (1:2), Helsinki, bíró: Bauwers dr., 19. Lettország—Esztország 2:0 (1:0), Tallin, bíró: Bouillon.

AUGUSZTUS: 7. Csehszlovákia—Svédország 6:2 (3:0), Stockholm, bíró: Capdeville, 17. Finnország—Esztország 3:1 (1:1), Tallin, 28. Csehszlovákia—Jugoszlávia 3:1 (2:0), Zágráb, bíró: Wütrich, 31. Finnország—Dánia 2:1 (1:0), Helsinki.

SZEPTEMBER: 3. Esztország—Litvánia 3:1 (1:1), 4. Norvégia—Svédország 2:1 (1:1), Osló, bíró: Laursen, 4. Lettország—Litvánia 1:1 (0:0),

5. Lettország—Esztország 1:1 (1:0), 7. Jugoszlávia—Románia 1:1 (1:0), Belgrád, bíró: Bauwens dr., 18. Németország—Lengyelország 4:1 (1:0), Chemnitz, bíró: Eklöv, 18. Norvégia—Dánia 1:1 (1:0), Osló, bíró: Eklöv, 18. Irország—Svájc 4:0 (3:0), Dublin, bíró: Mortimer, 18. Luxemburg—Svájc 2:1 (0:0), Luxemburg, 25. Németország—Románia 4:1 (1:0), Bucuresti, bíró: Popovics, 25. Lengyelország—Jugoszlávia 4:4 (2:1), Varsó, bíró: Eklind.

OKTÓBER: 2. Németország—Bulgária 3:1 (1:1), Szófia, bíró: Popovics, 2. Norvégia—Svédország 3:2 (3:1), Stockholm, bíró: Jewell, 23. Hollandia—Dánia 2:2 (2:1), Koppenhága, bíró: Nordboe, 23. Norvégia—Lengyelország 2:2 (2:0), Varsó, bíró: Langenus, 26. Anglia—Kontinens 3:0 (2:0), London, bíró: Jewell.

NOVEMBER: 6. Svájc—Portugália 1:0 (0:0), Lausanne, bíró: Capdeville, 9. Anglia—Norvégia 4:0 (4:0), Newcastle, bíró: Martin, 13. Irország—Lengyelország 3:2 (2:1), Dublin, 20. Olaszország—Svájc 2:0 (1:0), Bologna, bíró: Baert.

DECEMBER: 4. Csehszlovákia—Románia 6:2 (2:2), Prága, bíró: Dattilo, 4. Olaszország—Franciaország 1:0 (1:0), Nápoly, bíró: Langenus, 7. Skócia—Magyarország 3:1 (3:0), Glasgow, bíró: Natras.

Elutazott a Román B. válogatott Törökországból

A román B) válogatott csapat, amely — mint ismeretes — három mérkőzést bonyolított le Törökországban, elutazott Sztambulból Görögország felé. A román együttes itt január 6-án, Vízkereszt napján bonyolítja le első görögországi mérkőzését, amelyen a görög válogatott lesz a román tizenegye ellenfele. A mérkőzés iránt hatalmas érdeklődés nyilvánul meg.

A Ferencváros legyőzte a görög válogatottat

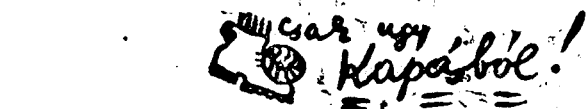
Athen. Hatalmas érdeklődés mellett, mintegy 25 ezer néző előtt folyt le a mérkőzés, amelyet szép és érdekes küzdelem után a Ferencváros nyert meg. A félidőben a görögök vezettek, szünet után azonban a Ferencváros fölénybe került és megérdemelten nyert. A magyar csapat góljain Sárosi III, (2), Jakab és Kemény osztózkodtak, az egyik gól pedig öngólból esett.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az egységesített kincstári eljárásról szóló törvény egyik szakaszának módosítását kéri az Aradi Háztulajdonosok Szindikátusa

A kincstári eljárás egységesítéséről szóló új törvény 66. szakasza értelmében a jövőben mindazok az adózók, akik új lakásba költöznek, kötelesek a költözés előtt harminc nappal bejelenteni lakhelyüket a pénzügyigazgatóságon és kötelesek ugyanekkor l'ltamozás végett a lakbérleti szerződést bemutatni. Az, aki ezt a kötelezettséget elmulasztja, elveszti azt a kedvezményt, hogy negyedévenként, vagy havonta fizesse adóját.

Az Aradi Háztulajdonosok Szindikátusa behatóan foglalkozott ezzel a kérdéssel és emlékirattal fordult az ügyben a pénzügyminiszterhez. Az emlékiratban a szindikátus ennek a szakasznak hatályon kívül helyezését kéri. A kérés indokolásában rávilágítanak arra, hogy a gyakorlatban rendszerint nem lehet harminc nappal előre tudni az új lakcímet, másrészt pedig a lakbérleti szerződés illetékezése az eddigi és még mindig érvényben

Cardet Simone francia hőgyszó a 400 és 500 méteres mellúszásban 7 p. 06.2 mp., illetve 9 p. 01.5 mp. idővel új francia rekordot állított fel.

Belgrádi jelentés szerint a jugoszláv futballszövetség azzal a gondolattal foglalkozik, hogy Jugoszlávia visszatér az 1939. évi KK küzdelmeitől. Hivatalos döntés ezzel kapcsolatban csak január első napjaira várható.

Meazza, az olasz válogatott kitűnő csatára a fohérsport világába rándult át vendégszereplésre. A milánói fedettpályán teniszezésen Bianchival oldalán 6:1, 0:6, 6:3 arányban győzött a lónevű Delini-fivőrek ellen.

Dunn az új rövidtávú csillag neve, akit ezúttal kivételesen nem Amerika, hanem Ausztrália szállít az atlétikának. Dunn 100 yardra 9,6 mp.-et, 220 yardra pedig 22,2 mp.-et futott, legjobb távolugró eredménye pedig 722 cm. A kitűnő atléta mindössze 19 éves.

Lenk Maria brazil uszónő Rio de Janeiroban karácsonykor a 200 méteres mellúszásban 2 p. 57 mp.-et idővel nyert és ezzel 1 tizednyire megközelítette a holland Waalberg kisasszony világrekordját.

O Württemberg—Berlin 3:0 (1:0). A német kerületi mérkőzések során, Württemberg csapata megérdemelten győzte le Berlin válogatott együttesét.

O A Derby County megerősítette helyét az Angol Ligában. Az Angol Liga legutóbbi fordulóján a Derby County még jobban megerősítette vezető helyét, miután az Aston Villa ellen 2:1 arányban győzött, míg a mögötte álló Everton, Wolverhampton és Charlton sorra vereségeket szenvedtek. A Derby County 35 pontjával szemben a mögötte következő Evertonnak csak 30 pontja van. Az eredmények a következők: Arsenal—Huddersfield Town 1:0, Birmingham—Manchester United 3:3, Blackpool—Wolverhampton Wanderers 1:0, Bolton Wanderers—Portsmouth 5:1, Brentford—Everton 2:0, Derby County—Aston Villa 2:1, Sunderland—Grimsby Town 3:1, Leeds United—Charlton Athletic 2:1, Leicester City—Chelsea 3:2, Liverpool—Preston North End 4:1, Middlesbrough—Stoke City 5:1.

Nemzetközi asztali tenisz-verseny Temesváron. A CAMT rendezésében január 6-án nagy nemzetközi asztali teniszverseny kerül lebonyolításra, amelyen számos aradi versenyző is részt vesz. A versenyre a rendező egyesület a verseny napján reggel 8 órakor is elfogad jelentkezőket.

O Nemzetközi lövészverseny a téli St.-Moritzban. Az 1939. évi svájci lövészverseny első és jelentős eseménye a St.-Moritzban lebonyolításra kerülő nagy nemzetközi lövészverseny, amelyet január 29-ikén, február 2-ikén és február 5-ikén tartanak meg. A verseny iránti érdeklődést fokozza, hogy a diák összegét jelentősen emelték.

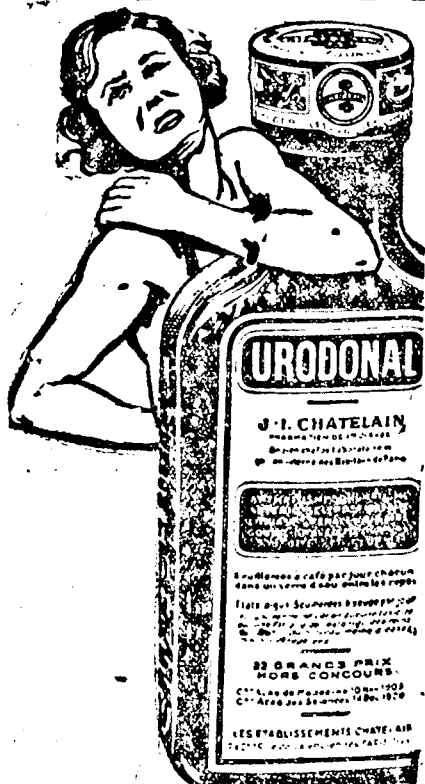
KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az egységesített kincstári eljárásról szóló törvény egyik szakaszának módosítását kéri az Aradi Háztulajdonosok Szindikátusa

lévő törvényes rendelkezések értelmében az új lakásba való költözéstől számított harminc napon belül történhetik meg. Szinte a lehetetlenséggel határos, hogy a lakbérleti szerződést 30 nappal a lakásba való beköltözés előtt mutassák be. Rendkívül súlyosnak tartja a szindikátus az említett szakaszban foglalt büntetést, mert a részletekben történő adófizetés megvonása sok esetben az adózó gazdasági egyensúlyának felborulását vonhatja maga után.

Mindezekre való tekintettel az említett szakasz hatályon kívül való helyezését kéri. Addig is azonban, amíg ez nem történik meg, természetesen mindenki köteles alkalmazkodni a törvény intézkedéséhez és költözés esetén harminc nappal az új lakásba való költözés előtt be kell jelenteni az adóhivatalnál új lakcímet.

Jaj! hogy fáj a válam!

Ha a húgysav túlságosan felhalmozódik a szervezetben, kristályokat képez, amelyek, szurják az ízületeket, és olyan súlyos fájdalmakat okoznak, hogy tönkreteszik az ember közérzetét, sőt súlyos hátsással lehetnek magára a szívre is. A húgysav sohase szabad stagnáljon a szervezetben. Sajnos azonban az ülő-életmód, kimerültség, megerőltető munka mindmennyi akadály a húgysav rendszeres kiválasztásának és eltávolításának, tehát egy komoly kezelést kell igénybe vennünk, hogy fejlődése arányában megszabadulhassunk a húgysavtól. Ezt nagyon egyszerű módon elérhetjük az Urodonal rendszeres használata által. Az Urodonalt — amióta csak létezik — hírneves orvosok rendelik és ajánlják, mert biztos és állandó hatása közismert. Szedjen minden nap egy kanálkával egy kevés vízben... ez egyszerű, kényelmes és feltétlenül hatásos.

URODONAL

Megakadályozza a húgysav felhalmozódását

Kapható: gyógyszerterákiában és drogériákban.

Januári repülőbélyegkötelezettségek

A cégtábláknak, hirdetéseknek stb. január 1-én esedékes felülbélyegzése ügyében az alábbiakban közöljük az októberi módosított repülőbélyegtvény intézkedéseit:

Az új bélyegtvény 13-ik szakaszának 4-ik bekezdése értelmében bélyegmentesek a következő hirdetések: cégfeliratok, vállalatok telepein kifüggesztett belső hirdetések, amennyiben azok kizárólagosan csak árakat s egyéb eladási adatokat tartalmaznak, vagy a helyiségben nyújtott szolgálatokról adnak felvilágosítást, házak eladását, vagy bérbeadását hirdető cédulák, amennyiben magán az illető épületen helyezik el, törvényes rendelkezések értelmében kifüggesztett hivatalos iratok és hirdetések, az állam, a megye és a község, vagy az ezzel kapcsolatos intézmények hirdetései, kizárólag álláskeresést, vagy állásajánlást tartalmazó hirdetések, jótékonycélu ünnepek és szertartások hirdetései, nevelési, politikai és kulturális propaganda céljából rendezett előadások hirdetései, elismert vállalkozások egyházi természetű közleményei s végül a sajtó terjesztési célból kiadott hirdetései és falragaszai.

A fenti hirdetések közül azonban csak az alábbiak mentesülnek a repülőbélyeg alkalmazása alól is: belépőjegy nélküli tudományos előadások hirdetései, újságok és időszaki folyóiratok tartalmát feltüntető közlemények, választási közlemények. A repülőbélyeg tehát a fenti három kategória kivételével minden esetben lerovandó akkor is, ha a vonatkozó hirdetések a bélyegtvény egyébként mentesíti a kincstári illeték alól.

Különösen fontos a cégfeliratok és külső hirdetések illetékeztése, mely évente előre rovándó le. A bélyegilleték lerovása a törvényben előírt kimutatás alapján történik, amelynek tartalmaznia kell a hirdetés szövegét, terjedelmét s annak a cégnek pontos címét, amely a hirdetményt kifüggesztette. A kimutatás összegrovatában végül feltüntetendő a hirdetés felületének megfelelően kirótt illeték, ami a kimutatás hátlapjára ragasztott s keletátrással megsemmisített bélyegeken rovándó le. Ezt a kimutatást január 1-én mindazon cégeknek el kell készíteniök, amelyek ilyen kifüggesztett külső hirdetések: cégtáblák, reklámszövegek stb. alkalmaznak.

A kimutatás elkészítése vagy kipótlása igen fontos, mert repülőbélyegkihágások súlyos pénzbüntetés alá esnek.

megpedig azzal, hogy ha szükségesnek látja maga foglalkozzék kereskedelmi forgalombahozatalukkal.

Ez lévén a helyes ténvallás, felkérjük a t. közönséget, ne adjon hitelt a tendenciozus híreszteléseknek s használja továbbra is az ugynevezett lég-gázt.

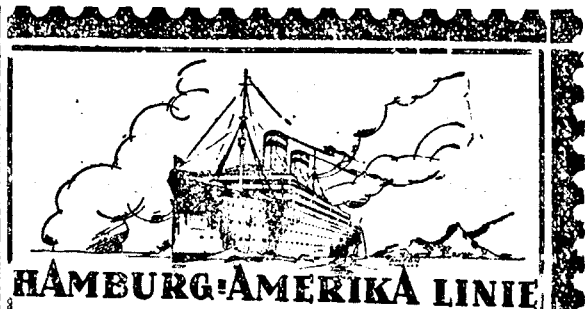
Ami pedig azokat illeti, akik cseppfolyós gázok eladásával foglalkoznak (Aragaz, Pebegaz stb.) felkérjük a t. közönséget, hogy minden, ezen cégek megbízásából jelentkező egyéntől kérje cégtől kiállított irásos igazolót felmutatását s közölje velünk akár távbeszélő útján, akár levelezőlapon az illető nevét, valamint a cég címét.

Az aradtanyai gazdakör állatbiztosító szövetkezetet alapított

Az aradtanyai gazdakör gyűlést tartott, amelyen dr. Konopi Kálmán, az EGE aradi fiókiának elnöke is megjelent. A gyűlésen ki-

mondották az aradtanyai gazdakör állatbiztosító szövetkezetének megalapítását. Ez Aradmegyében az EGE első állatbiztosító szövetkezte. Az új intézmény az EGE általános állatbiztosító szövetkezetének alapszabályai szerint működik. Tevékenysége egyelőre a ló- és szarvasmarha biztosításra terjed ki és később vezetik be a sertésbiztosítást. A tervek szerint rövidesen több más aradmegyei gazdakör is megvalósítja állatbiztosító szövetkezetét.

= A „Consum“ újévi ünnepi száma gazdag tartalommal jelent meg. Részletes cikkben adatokkal ismerteti az ipar fejlődését az utóbbi öt esztendőben. A cikkek közül kiemeljük a következőket: Gyakorlati javaslatokat terjesztettek a kamarák a Legfőbb Gazdasági Tanács elé a több évre szóló gazdasági tervvel kapcsolatban. Az aradi Neuman-konzern iparvállalatainak élére új igazgatóság kerül, amelynek tagjai között az angol nagyipar előkelőségei is részt vesznek. Akció indul, hogy a Telefon Társaság földalatti kábeleket fektessen le azokon a területeken, amelyeket a téli vihar állandóan veszélyeztet. Rövidesen sor kerül a román-csehszlovák árucsereregymény felülvizsgálására. A romániai szójababtermelés az I. G. Farbenindustrie érdekkörébe került. A román személyzet vállalati alkalmaztatásáról szóló törvényben előírt kimutatásokat január 31-ig be kell nyújtani. Részletesen ismerteti a „Consum“ a most életbe lépett új munkásbiztosítási törvény intézkedéseit. Közli az év végén lebonyolított tőzsdei és vállalati tranzakciókat, a külföldi és belső pénzügyi legújabb eseményeit. Ipari és kereskedelmi vállalati híreket, információkat első forrásból közli a „Consum“. Ingyen mutatószámot küld a kiadóhivatal: Kolozsvár, Str. Reg. Maria 48.

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Eszakamerikai gyorsszolgálat minden csütörtökön

HAMBURG BÓL
NEW YORK BA

Southampton és Cherbourg érintésével a „New-York“, „Hansa“, „Hamburg“ és „Deutschland“ gyorsgőzösökkel.

Nem gondolná, hogy nyílt tengeren van...

A Frahm-féle egyensúlyozó készülék a hajó nyugodt menetét biztosítja. A kényelmes kabinok, a változatos izléssel berendezett társas helyiségek az utazást kellemessé teszik. Kérdezze a HAPAG számos barátját, miér, utaznak mindig a mi hajóinkon? Mert ígéreteinket a valóság még messze felülmúlta...

Üdülési és látogatási utazások

AMERIKÁBA minden időtartamban és árban

Mindig től utazik a

Hamburg-Amerika Linie hajóin

Információkkal szívesen szolgál a Hamburg-Amerika Linie S.A.R. képviselője

Künstler Utazási Iroda

Arad, Bul. Regina Maria 24.

Telefon 10-86.

Érvényesíti a város a gáz-termékek forgalombahozatalára vonatkozó kizárólagossági jogát

Aradváros vezetősége, illetve a városi közüzemek igazgatósága még hónapokkal ezelőtt elhatározta, hogy megszünteti a gázgyárat. Ezzel a határozattal kapcsolatosan különböző hírek kerültek forgalomba Aradon. Ezeknek a híreknek megbízhatóságára jellemző az alábbi, a közüzemek igazgatósága által kibocsátott közlemény:

„Azokkal a tendenciozus és érdekelt személyek által terjesztett hírekkel szemben, amelyek a városi gázgyárra vonatkoztak, közöljük a t. közönséggel, hogy a gázgyár megszüntetését elhatározta ugyan a városvezetőség, de ennek gyakorlati megvalósítására 1939. április elseje előtt semmi esetre sem kerül sor.

A város vezetősége azonban, hivatkozással törvényadta jogára, hogy kizárólagossági jogot élvez mindennemű gáz (beleértve a cseppfolyós gázokat is, néldául Aragaz, Pebegaz, Redgaz), valamint a hőolaj-ivar minden termékének forgalombahozatalára, még a gázgyár megszüntetése előtt szabályozza ezeknek a gázoknak eladását és használatát, minden vonatkozásban,

Rádióműsor

— Romániai időszámítás. —

KEDD, JANUÁR 3.

Bucuresti. 6.45: Ritmikus torna, gyógyászati tanácsok. Reggeli hangverseny gramofonlemezek. 12: Házartási tanácsok. 13: Gramofonlemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizálmásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. Áriák és kettős operákból. A műsorban a következő zeneszerzők művei: Giordano, Puccini, Ferally, Wagner. 15: Különléle közlemények. A rádióval kapcsolatos kérdések. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Műszaki üzenetek. 18.17: Népdalok. Zenekari kísérettel énekl: Atena Petrescu. 19: Az egészségügyi feladatok megvalósítása. (II.) Előadja: dr. I. Apostolescu, egészségügyi vezérfelügyelő. 19.15: A Th. Sibiceanu zenekar hangversenye. 20: Az elmúlt év iskolai szempontból. Az előadást tartja Petre Andrei, nemzetnevelésügyi miniszter. 20.15: Különböző hangszerek gramofonlemezek. 21: Az elmúlt év a tudomány szempontjából. Felolvasás. 21.15: Szimfónikus hangverseny. 22: Hírek. Sport. 22.15: A szimfónikus hangverseny folytatása. 22.50: Hírek. 23.05: Éttermi zene. 23.45: Hírek a külföldre franciául és angolul.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Mátyás király budai palotája. (Felolvasás.) 11.45: Téli sportruhák. (Felolvasás.) 13: Déli harangszó, időjárásjelentés. 13.10: A rádió szalonzenekara. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizálmásjelentés. 14.30: Cigányzenekar. 15.35: Hírek. 16: Árfolyamhírek. 17.10: Asszonyok tanácsadója. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Thaly Kálmán egyetemi magántanár előadása. 18.30: Dalárda. 19.15: Vály Nagy Géza verseiből ad elő. 19.30: A magyar nyelv tisztaságáért. 19.35: Kálix Jenő zongorázik. 20.05: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. 20.25: Votisky Alice magyar nótákat énekel, kísér Sárai Elemér cigányzenekara. 21.10: A felszabadítók. Hangjáték. Utána kb. 22.10: A 2. honvédegység zenekara. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23: Melles Magyar Vönös négyes. 23.30: Hírek német és olasz nyelven. 23.45: Hanglemezek. 24: Hírek angol és francia nyelven. 1.05: Hírek.

Budapest II. 18.45: Mezőgazdasági félóra. 19.35: Francia nyelvoktatás. 20.05: Cigányzenekar. 20.25: A drágakövek. 21.10: Katonazene. 22: Hírek.

Kassa. 12.10: Operettrészletek. 12.30: Vig versek. 12.40: Felvidéki hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. 13—16.30: Azonos Budapest I. műsorával. 16.30: Kamarazene. 16.50: Felvidéki hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. 17.10: Magyar nóták hanglemezeiről. Közben 17.20: Lausmann Ottó előadása. 17.45—22.05: Azonos Budapest I. műsorával. 22.10: Cigányzenekar. Közben 22.40—23: Azonos Budapest I. műsorával. 23.30—1.15: Azonos Budapest I. műsorával.

SZERDA, JANUÁR 4

Bucuresti. 6.45: Ritmikus torna, gyógyászati tanácsok. Reggeli hangverseny gramofonlemezek. Házartási tanácsok. 12: Gramofonlemezek. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizálmásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. 15.10: Különléle közlemények. A rádióval kapcsolatos kérdések. 18: Időjelzés, időjárásjelentés. 18.02: Vegyes zene gramofonlemezek. A műsorban a következő zeneszerzők művei szerepelnek: Massenet, Liszt, Scarlatti, Schumann. 18.45: Az egészségügyi feladatok megvalósítása. (III.) Előadja: Dr. I. Apostolescu, egészségügyi vezérfelügyelő. 18.55: Zenetörténeti előadás. (IV.) A német zene a 15., 16. és 17. században. Közreműködik a rádió vonózenekara és a Madrigalkórus. 20: Felolvasás. 20.15: A rádió zenekarának hangversenye. Vezényel: Const. Bobescu. 21: Előadás az elmúlt év irodalmi és kulturális eseményeiről. 21.15: Evantia Costinescu énekel a rádiózenekar kísérettel. 22: Hírek. Sport. 22.15: Nagy zeneszerzők portréi. Csajkovszki. (Gramofonlemezek.) 23: Hírek. 23.15: Zene. 23.45: Hírek a külföldre franciául és németül.

Budapest I. 7.45: Torna. Hírek. Hanglemezek. Utána: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: A fejedelem házassága. (Felolvasás.) 11.45: A ruszinok élete. (Felolvasás.) 13: Déli harangszó. Időjárásjelentés. 13.10: Horváth László gondolkázik. 13.45: Hírek. 14: Hanglemezek. Közben kb. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizálmásjelentés. 15.35: Hírek. 16: Árfolyamhírek. 17.15: A rádió diákfélfőrája. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Beszkárt-zenekar. 19: Lázadás a Pantheonban. 19.30: A magyar nyelv tisztaságáért. 19.35: Rác BÉla cigányzenekara. 20.05: Hírek. 20.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 20.25: Az Operaház előadásának közvetítése. „A bűvös vadász.” Az I. felvonás után kb. 21.15: A rádió külügyi negyedőrája. A II. felvonás után kb. 22.35: Hírek, időjárásjelentés. Az előadás után kb. 23.50: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.15: Jazzzenekar. 1.05: Hírek.

Budapest II. 19.35: Olasz nyelvoktatás. 20.05: Cigányzenekar. 20.35: Évszakok a Dunán. 21.05: A rádió szalonzenekara. 22: Hírek. 22.20: Hanglemezek. Közben kb. 23: Időjárásjelentés.

Kassa. 12.10: Szlováknyelvű ifjúsági előadás. 12.30: Hanglemezek. 12.40: Felvidéki hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. 13—16.25: Azonos Budapest I. műsorával. 16.25: Felvidéki katonadalok a cseh megszállás alatt. 17.05: Felvidéki hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven. 17.20: A magyarországi magyarság. 17.45—1.15: Azonos Budapest I. műsorával.

♦♦♦♦♦
Hirdessen
az Aradi Közlöny-ben
♦♦♦♦♦

UJ KÖNYVEK

— Brunton: „India titka”. „Szent India” — ez éppoly megfelelő címe lehetne Paul Brunton könyvének — írja Sir Francis Younghusband előszavában. A nagy hírű és nagy olvasóáhorról rendelkező angol író éppen annak a „szent” Indiának a keresését írja le, amely azért annyira titokzatos, mert annyira szent. Valóban, egész más világba vezet bennünket Paul Brunton. Más világszemlélet, más értékek, más életfelfogás világába. A hindu bölcsek, a jogik, sok mindent beszélnek és sok csodaszerű dolgot visznek végbe ennek a könyvnek a lapjain, amiről az európai embernek fogalma sincsen. A hindu szellemiség megdöbbentő távolságban van az európai ember gondolatvilágától. És az igazi, a misztikus hindu bölcsesség nem is a városokban lakó hinduknál található. Messze az emberek lakhelyeitől, mélyen a dzsungel bozótjában, vagy a Himalája hegyei között, ahová India szent emberel mindig vissza-visszatérnek, találta meg Brunton az igazi megtestesülését annak, amit India legszentebbnek tekint. Nincs érdekesebb olvasmány, mint Brunton könyve, amely igen nagy sikert aratott minden kultúrnyelven. Paul Brunton: „India titka” dr. Baktay Ervin kitűnő fordításában, nagy alakban, Rózsavölgyi szép kiadásában, 350 lap, vászonkötésben 211.— lel minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Kolozsvár. Kérje a Rózsavölgyi-kiadványok jegyzékét.

— Elmer Rice: „Newyork regénye”. Elmer Rice az új amerikai irodalomnak egyik legjellegzetesebb képviselője. Drámáit az egész világon játsszák, most megjelent regényének pedig szintén hatalmas sikere van. A „Newyork regénye” óriási keresztmetszete a világ legnagyobb városa életének. Bankárok, életművészek, üzletemberek, intellektuális és prostituáltak, munkások és diákok raja, a világ minden nemzetisége ott kavargó a modern babil forgatagában. A dolgok középpontjában a Coleman-fivérek állanak. A bankember, a botrányhős és a forradalmár. Körülöttük pedig a hatalmas embervásár, az osztályharc, gyermekek küzdelme a szülőik ellen. Az író rendkívül ügyességgel bonyolítja kitűnő szerkezetbe a gazdag anyagot ebben a lázas atmoszférájú, hatalmas méretű regényben. Elmer Rice: „Newyork regénye” című műve az Athenaeum Nagyregény sorozatában jelent meg, amelynek legújabb kötete: Vicki Baum: „Szerelmek és halál Bali szigetén” Lel 178.—, Pourtalés: „Csodálatos halászat” 178.— lel stb. stb., Elmer Rice: „Newyork regénye” Lovik Károly fordításában, 582 lapos hatalmas kötet, vászonkötésben 238.— lel minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Kolozsvár. Kérjen teljes jegyzékét.

— Stefan Zweig: „Békét”. A teremtő erejű szenvedés himnusza csendül ki a mű minden sorából, amely több mint szépirodalmi remekmű: bátor tett, önfeláldozó kiállás a szellem, a kultúra és a béke minden idők túlélő műve mellett. Jeremiás szózata, a „Békét!” talán soha olyan mélyen időszerű nem volt, mint ma, amikor a viharfelhő alatt reszkető népek a béke szelíd galambját hittel várják. „A leghőbb óhajom az, hogy ez a munkám soha újra aktuális ne legyen, a háború problémái, amelyeket okulásul tárgyal, a valóságban soha többé problémák ne legyenek és a jövő nemzedékek utját ne keresztezze az a balsors, amelynek akkor mindannyian szenvedő részesei voltunk” — mondja a példátlan népszerűségű író, Korunk szellemi életének örök kincse Stefan Zweig drámai erejű kötete, amelynek művészi becsét kilenc magyar festőművész látnoki erejű illusztrációja gazdagítja. Stefan Zweig: „Békét!” (Jeremiás) tragédia a szó legnemesebb értelmében. Tábor-könyvek sorozatában jelent meg, 269 oldal, szép kiállításban, képekkel és vászonkötésben 158.— lel minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Kolozsvár. Kérjen teljes jegyzékét.

APRÓHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: **Alkalmazást keresők, elveszett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu.** A fenti rendelet értelmében az apróhirdetések ára előre fizetendő.

Levelzés és házasság rovatokban való közlésre apróhirdetéseket nem vesz fel a kiadóhivatal.

ALKALMAZÁST NYER

Nevelőnőt, román, francia tudással azonnalra keresek. Cím a kiadóban. 7627

Nyugdíjas férfi (nem idős) agilis és megbízható, állandó foglalkozást nyerhet éjjel működő iparüzemnél. Ajánlatokat „Becsületes” jellegre a kiadóhivatal továbbítja.

Főznitűd minden jó bizonyítvánnyal felvétetik. Cím: Bul. Reg. Maria 17. I. em., jobbra. 106

Jobb mindenest leányt keresek. Cím a kiadóban. 174

Bejárónőt, vagy mindenest nő fizetéssel keresek azonnalra. Cím a kiadóban. 149

LAKÁS

Iroda- és raktárhelyiség azonnalra kiadó. Cím: Str. Soarelui 7. 7747

Lépcsőházi bejárattal butorozott szoba kiadó, fürdőszobával. Bul. Carol 81., I. em., 4. 170

Garconlakás egyszoba, fürdőszoba, parkírozott udvarban Piața A. Iancu 10. alatt kiadó. 148

Egyszobás, konyhás lakás 500 leles bérig belvárosban, vagy ennek közelében azonnalra keresetetik. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérem 146

VÉTEL-ELADÁS

Eladók használt háztartási és ruházati cikkek, könyvek, kották, márványlap stb. Cím a kiadóban.

Kombinált modern butort

teljes lakásberendezéseket, briliáns-köveket, szőnyegeket veszek sürgősen megbízóim részére.

Nagy választékban kaphatók

modern ebédlők, hálóok, keleti és bel-földi szőnyegek, recamié, konyha, velencei csillár, Pataky-kép stb.

Zálogkölcsonöket közvetítünk

a timisoarai zálogházba, előzet nyújtunk.

Zálogcéduláját megvesszük!

Tempo bizományi-üzlet, Fischer Elz-palota.

Nemes prömet keresek női bundabélésnek. Cimeket a kiadóba kérek.

Eladó egy kombinált dió szoba, alig használt. Megtekinthető délután 4—7-ig. Piața Impăraului Traian No. 1. 171

Eladók kombinált szobák, ui. dió, fényezett. Dietrich A., Str. Gantacuzino 38. 172

Új diófa, furniros ebédlő eladó, esetleg fizetési feltételekkel is. Megtekinthető: Str. Oncu 18., asztalosnál.

KÜLÖNFÉLEK

Pénzkölcsönt elsőhelyi betáblázásra. 10 százalékos kamat és rövid lejáratra keresek. Cím a kiadóban. 147

1200 fordulatos (1/2 HP)

villanymotorunkat kicserélnénk

600 fordulatos, hasonló lőrejtűre. Cím a kiadóban.

Legújabb jelentéseink:

„Franciaországnak, nincs szüksége arra, hogy erőszakos és fenyegető legyen“

— mondotta Daladier francia miniszterelnök Ajaccióban, ahol lelkesen tüntettek az anyaország mellett

Párisból jelentik: Daladier francia miniszterelnök hétfőn a Foch-cirkálón Ajaccioba érkezett. A miniszterelnököt a korzikai hatóságok fogadták, Campinchi tengerészeti miniszterrel az élen. A Foch-cirkálót egy másik hadihajó kísérte uján. Megérkezésekor a miniszterelnököt a korzikaiak lelkes ünneplésben részesítették. Daladier ágyudörgés hangjai közben szállt át a Foch marsall páncélos cirkálóról egy kisebb torpedónaszádra és annak fedélzetéről köszönte meg a korzikaiak ünneplését. A kikötőben a miniszterelnököt a korzikai prefektus és az ottani kormányzótanács elnöke valamint Korzika parlamenti képviselői és több előkelőség fogadták. A hivatalos fogadtatás a prefektúrán ment végbe és itt elsőnek az ajaccioi polgármester mondta üdvözlő beszédét.

Daladier miniszterelnök Fabiani polgármester szavaira a következőket válaszolta:

Korzika a gócpontja az anyaországot Északafrikával összefűző vonalnak. Bármilyen is az eredetünk, mindenekelőtt franciákká váltunk, mert franciákká akartunk válni. Franciaország nem a történelem véletlen folyamán, mert mindazon tartományok, amelyek naggyá tették hazánkat, szabadon, önszántukból egyesültek a civilizáció és a testvériség jegyében. Franciaországnak nincs szüksége arra, hogy erőszakos és fenyegető legyen, nincs szükség arra sem, hogy emelt hangon beszéljünk. Franciaország a szívekben és a lelkekben él. Franciaországnak arra van szüksége, hogy erős legyen és higy-

jék el nekem, hogy erős is. Ezt akartam megmondani önöknek, akik katona és tengerésznap fia.

Azután a korzikai kormányzótanács elnöke mondott beszédet, aki beszédében kijelentette, hogy

Korzika népe tisztelettel hajlik meg a francia kormány miniszterelnöke előtt.

Ezután Korzika fiainak az anyaállam iránti hűségét hangsúlyozta, amely hűséget a háború alatt vérrel is megpecsételték a korzikai hősök. Az ő nevük mindig jelen-tős oldala lesz a francia történelem lapjainak.

Daladier miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy Korzika mindenkifelett francia. Negyvenezé: korzikai hősies halált legutóbb Franciaországért és ezzel együtt a népek szabadságáért. Az ünnepléses fogadtatás után a miniszterelnök megkoszorúztatta a világháborúban hősihalált halt korzikaiak emlékművét, majd pedig díszszemlét tartott a kivonult csapatok felett.

A párisi lapok nagy jelentőséget tulajdonítanak a miniszterelnök utjának. A „Jour“ szerint Daladier Korzikán, Tuniszban és Algirban nagyjelentőségű nemzeti küldetést teljesít. Az „Ordre“ szerint a francia miniszterelnök afrikai látogatása azt jelenti, hogy

Franciaország minden körülmények között megvédi gyarmati területeit.

A szélső baloldali „Humanité“ is azt írja, hogy Daladier miniszterelnök látogatása azt jelenti, hogy Franciaország az olasz követeléseknek semmi körülmények között sem enged.

Hajóhadának fejlesztésével felel Anglia a német tengeralattjáró állomány növelésére

London. A Daily Telegraph és a Daily Herald azt írják, hogy az angol kormány gyorsított ütemben nagyobb számú torpedóromboló építését határozza el, ha Németország ragaszkodik a tengeralattjárók számának felemeléséhez. A brit tengerészeti körökben előnyösnek tartanak, ha 50 középnagyvű, 800—1000 tonnás torpedórombolókat építenének, amelyeken 8 darab nagykaliberű ágyú lenne és azonkívül torpedóélvő készülékkel is fel lennének szerel-

ve. Ezek a hajók nagy sebességet tudnak kifejteni.

London. A külügyi hivatal által szombaton kiadott közlemény Németország haditengerészeti követeléseiről nem okozott túlnagy aggodalmat. A lapok csak a költségvetési következményekre mutatnak rá abban az esetben, ha Anglia az 1935. évi hajózási egvezmény revíziójára kényszerülne. (R.)

A Times szerint

Az Egyesült Államok meg akarja szakítani Németországgal a diplomáciai kapcsolatot

Kieleződött a helyzet Washington és Berlin között

Londonból jelentik: A Times szerint az Egyesült-Államok és Németország között tovább éleződött a helyzet. Diplomáciai körök értesülése szerint Németország újabb jegyzéket készült átadni Washingtonba és ha erre a jegyzékre sem kap kielégítő választ, akkor visszahívja dr. Thomson német ügyvivőt is, aki dr. Dirksen német nagykövetet helyettesítette Washingtonban.

A Times hozzáfűzi, hogy ez a lépés nem

fog az amerikai közvéleményre nagyobb hatást gyakorolni, mert az Egyesült-Államok ugyanis meg akarja szakítani a diplomáciai kapcsolatokat Németországgal.

Washington. (Rador.) Wesson tábornok, a hadsereg intendánsi hivatalának vezetője kijelentette, hogy 33 és félmillió dollárért muni-ciógvártó gépeket vásárolnak, hogy felkészüljenek minden eshetőségre.

Eckhardt Tibor beszéde a zsidókérdésről és az agrárreformról

Budapestről jelentik: Eckhardt Tibor, a magyar független kisgazdapárt vezére hétfőn az újév alkalmából pártjának tagjaihoz beszédet intézett. A zsidókérdéssel kapcsolatban kijelentette, hogy

a jelenlegi kormányrendszer valahányszor hajba kerül, üt egyet a zsidóságon.

— Én az egész zsidókérdés megoldását két határköz közé helyezem. Az egyik tétel, a

melvét én határköznek állítom így szól: Ennek a kérdésnek átfogó rendezése kell, hogy történjék. Az átfogó és végleges rendezés során a lényeges és a kulcsot én nem ott látom, ahol a miniszterelnök ur azt meglátta.

A zsidókérdésnél épp úgy, mint a földkérdésnél nem szabad megengedni, hogy egy szegény országban a nemzeti vagyonnak és a jövedelemnek aránylag igen nagy szá-

zaléka aránylag igen kevés embernek a kezében legyen.

„Az őszinte és becsületes rendezést csak akkor látom biztosítva, ha olyan részvény jogi reformot hozunk, amely az Egyesült-Államoktól Romániáig már mindenütt meg van

és ebben a részvényjogi reformban az kell, hogy legyen, hogy a bemutatóra szóló részvényeket névre szóló részvényekké kell átalakítani.

Nem szabad olyan intézkedéseket elrendelni, de még csak eltűnni sem, amelyek Magyarországot a nagyvilág előtt a maga kultúr színvonalában, a maga erkölcsi színvonalában leszállítja.

Horthy Miklós magyar kormányzó újévi napiparancsa

Budapest. (Rador.) Az újév alkalmából kibocsátott napiparancsában Horthy Miklós magyar kormányzó köszönetet mondott a magyar hadseregnek a Csehszlovákiától visszacsatolt területek elfoglalásában való részvételért. A napiparancsban Horthy kormányzó többek között a következőket írja: „A honvédek bebizonyították az egész világnak, hogy ismét számolni kell a magyarokkal, mert olyan hadsereggel rendelkeznek, amely kész bármilyen áldozatra hazájáért.“

Ötven és huszonöt százalékos vasuti kedvezmény a téli sporthelyek számára

Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatóság hozzájárult ahhoz, hogy január elsejétől február 28-ikáig bezárólag 50, illetve 25 százalékos kedvezményt élvezzenek azok, akik téli sporthelyekre utaznak. Azok a helyek, amelyek az ötven százalékos kedvezmény kategóriájába tartoznak, a következők:

Busteni (egész évre szóló kedvezmény), Gyilkostó, Gheorgeni állomáson át, Predeal (egész évre), Sinaia (egész évre), Dorna Vatra (egész évre.)

Huszonöt százalékos kedvezmény érvényes a következő helyekre: Aurora Banatului, (Anina állomáson át), Borszék (Toplicán át), a bucovinai Campulung, Ramnicul Valcea, Alsó- és Felsőtömös, valamint Tusnad.

A kínai nemzeti politika visszautasítja Japán békeajánlatát

Csungcsing. Wang Csing Wejt, a komin-tang másodelnökét egész életére kizárták a pártból és megfosztották összes állami és párt belső tisztségeitől. Ezt a határozatot a párt rendkívüli ülésén hozták. A kínai kormány és a párt egyben közli, hogy Wang Csing Wejt elhagyta Kína területét, anélkül, hogy erre a legfelsőbb kínai hatóságoktól engedélyt kapott volna. Az elutazás tehát a kínai kormány akaratára történt és az utnak célja az volt, hogy megteremtse az összeköttetést a kínai és a japán kormányok között.

Azzal vádolják az eltávozott politikust, hogy visszaélt a nemzet bizalmával háboru idején.

Hasonlyozza a határozat, hogy a kínai nemzeti politika Csang Kai Csek december 26-iki nyilatkozatán alapul, a mely visszautasít minden olyan békét, amely Konoye herceg feltételei alapján jönne létre.

Gajda tábornok hamis tanuzással vádolja Benest

Prágából jelentik: Gajda tábornok, a cseh fasiszta párt volt vezére hamis tanuzás címén bűnpert indított Benes volt köztársasági elnök ellen. Feljelentésében Gajda tábornok azt állítja, hogy Benes hamis vallomást tett az ellene lefolyt ügyben.